

Pirmdiena, 2017. gada 5. jūnijs

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Skrundā,
Kuldīgā
pa vecam,
Alsungā –
jautājums.
6., 7. lpp.

Autosports.
11. lpp.

Vides lappuse.
Ar dabas un cilvēka
līdzdalību.

10. lpp.

Savs laiks darbam,
savs atpūtai. 5. lpp.

Tūkstoši dejo Kuldīgā

Ar ielu koncertiem, svētku gājienu no Rātslaukuma uz Pilsētas estrādi un lielkoncertu *Dievzemītes rakstus pinu* Kuldīgā aizvadīts tautas deju festivāls *Latvju bērni danci veda*.

(Vairāk foto www.kurzemnieks.lv)

Arī kuldīdznieki bija starp 4000 dalībniekiem no visas Latvijas, kas rādīja savu dejotmāku.

Pa dienu pie *Rimi* un Pilsētas dārzā dejotāji piedimdināja pilsētu ielu dejās, vakarā lielkoncertā bija skatāmi 14 novadu un apvienotie repertuāri. Pasākumu organizēja Kuldīgas bērnu un jauniešu centrs (BJC) sadarbībā ar Valsts izglītības un saturs centru un Valsts kultūrkapitāla fondu. „Izaicinājums šādu pasākumu noorganizēt bija liels, jo ārkārtīgi daudz dalībnieku. Labu laiku iepriekš plāno-

jām, kārtojām saimnieciskus jautājumus, kā paēdināt bērnus, kur izguldināt,” pastāstīja BJC direktore Inese Astaševska.

Uz svētkiem bērni bija ieradušies ar aptuveni 120 autobusiem, kas bija novietoti Pilsētas laukumā un uzņēmuma *Mobile A* teritorijā. Ap 2000 bērniem ēdināšanu Pilsētas estrādē nodrošināja *Saules ieleja*, pārējie ēda V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijā, Kuldīgas pamatskolā un

ēdnīcā *Rumba*. Ap 800 tālāku ceļu braukušie dalībnieki nakšņoja Kuldīgas kultūras centrā, BJC, jauniešu mājā un ģimnāzijā.

Šis Latvijā ir gadskārtējs pasākums, kas ikreiz tiek rīkots divās pilsētās. Šogad nedēļu pirms pasākuma Kuldīgā līdzīgs notika Cēsīs.

Jolanta Hercenberga
Roberta Prauliņa foto

Īvandē volejbols smiltīs

10. jūnijā 11.00 Īvandes muižas sporta laukumos – atklātais pludmales volejbola turnīrs. To vairākus gadus rīko pagasta pārvalde un volejbola entuziasts Valdis Kalns. Sacikstes pulcē daudzas komandas no kaimiņu pagastiem un Kuldīgas. Pieteikties pa tālr. 29539493 vai 29287781.

Darba turpinājums

Rīt 18.00 Mākslas namā Ata Gunivalža Bērniņa grāmatas *Latvijas skaņuplašu vēsture 2.* daļas (no 1945. gada līdz mūsdienām) atvēršana. Tikšanos ar autoru vadīs režisore Dace Priede.

ĪSZINAS

Pelčos vēl ir vietas

Līdz 30. jūnijam vecāki, kuri gaida rindā uz bērnu dārzu, bet vietu nav saņēmuši, var savus mažuļus no pusotra gada pieteikt bērnu dārza *Abelīte* Pelču filiālē. Bērni to sāks apmeklēt 1. septembrī. Pieteikt Kuldīgas novada pašvaldības izglītības nodaļā, Baznīcas ielā 9, tālr. 63322238, 27842333, e-pasts: valda.krauze@kuldiga.lv.

Jauni mikroautobusi pastam

Latvijas Pasts (LP) sāks izmantot 41 jaunu kravas mikroautobusu, lai efektīvāk piegādātu universālā pasta un eksprespasta sūtījumus. Alsungai, Kuldīgai un Skrundai tos pieved no sadales centra Saldū, kur būs mikroautobusu vieta Kurzemē. Bet Kuldīgā, kur atrodas LP eksprespasta reģionālais centrs, tuvākajās nedēļās darbu sāks šiem sūtījumiem paredzētie jaunie autobusi, informē LP ārējo komunikāciju vadītāja Gundega Vārpa.

Par koptāko mežu

Pirmoreiz izsludināts konkurss *Sakoptākais mežs*, lai rādītu labākos piemērus meža apsaimniekošanā un saglabātu lauku kultūrvidi. To rīko Latvijas Meža īpašnieku biedrība. Tikus vērtēs ieguldījums mežaudžu izveidē, atjaunošanā, kopšanā, ainavu elementu izmantošanā u.tml. Pieteikumu līdz 14. jūlijam var iesniegt jebkura fiziska vai juridiska persona, tostarp īpašnieks, pašvaldība, apsaimniekotājs. Nolikums: <http://bit.ly/2rXvMqj>.

Trešdien, 7. jūnijā:

- Pie ārsta vai farmaceita?
- Krodziņi gatavojas sezonai.
- Baznīcu nakts.
- Kas jauns Rudbāržos.

REDZĒJUMS

Sabiedrības vai pašu labā?

Inguna Spuleniece,
tāl. 63350565,
inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv

Pirms vēlēšanām, izklausīnot visus mūsu novados kandidējošo partiju pirmos numurus, uzdevām jautājumu: „Ko jūs (kā vienkāršs cilvēks) esat izdarījis sabiedrības labā?” Mūsaprāt, tas par topošo tautas kalpu, ko vēlētāji pieņem darbā nākamajiem četriem gadiem, pasaka visai daudz. Izrādījās, ka šis bija jautājums, uz kuru atbildi nācās gaidīt visilgāk. Dažs kandidāts runāja par globālām lietām, piemēram, bišu audzēšanu, lai glābtu cilvēci, cits atteicās stāstīt par laba-

nepaklups. Ja salasīšu stikla lauskas Ventmalā, arī mans mazbērns nesagriezīs kājas.

Pārlasot vecus, ārā sviežamus žurnālus, kādā *Legendu* numurā uzdūros rakstam par Imantu Ziedoni un viņa *dagiem* jeb Dižkoku atbrīvošanas grupu. Laikā, kad par tādām sabiedriskām aktivitātēm īpaši nerunāja, viņi reizi mēnesī nedēļas nogalē vēltīja tam, lai atbrīvotu dižkokus no brikšņiem. Tā bija viņu pārliecība, ekoloģiska, ētiska un, izrādījās, arī politiska rīcība ceļā uz Latvijas neatkarības atgūšanu. (Kaut kā sasauca ar mūsdienu lozungiem par ceļu uz valsts simtgadi, vienīgi šo ceļu mēs reti ejam gumijas zābakos un ar cirvi rokās, brienot pa aizaugušām pļavām. Mums tas ceļš vairāk ved caur konferenču zālēm, bukletiem, koncertiem.) Vai Ziedonis un *dagi* domāja tik augstās kategorijās? Varbūt darīja to tādēļ, ka „Latvija tajā laikā tiešām aizauga, kļu-

„Ja pacelšu vēja nolauztu zaru no ceļa, tad gan man būs vieglāk, gan aiz manis nākošā tante nepaklups.”

jiem darbiem, jo tie skar pašu dziļi personīgi. Bija, kam acīs parādījās asaras, bet gadījās arī tādi, kas starp brīvprātīgu darbu sabiedrības labā un deputāta krēslā padarīto vilka vienādības zīmi.

Tas lika aizdomāties, kā tad tur īsti ir. Vai tiešām darīt kaut ko sabiedriskā kārtā, brīvprātīgi var pēc plāna un grafika? Sēžu dīvanā, tad ceļos augšā un dodos izdarīt divus labus darbus. Varbūt tomēr darbs sabiedrībai sākas ar labu darbu sev? Ja gar manu sētu zied smaržīgi ceriņi, par tiem priecājas visi. Ja pacelšu vēja nolauztu zaru no ceļa, tad gan man būs vieglāk, gan aiz manis nākošā tante

va neglītāka, būtiskā Latvijas ainava tika plicināta, nīdēta”.

Domāju, ka arī Turlavas bibliotekāri Sandru Brantevici, *Ciemgaļu* saimnieci Olgu Junkeri un vēl bariņu aktīvu ļaužu, kuri ilgus gadus ceļ gaismā vienu no dižākajām mežābelēm Baltijā un Baltkrievijā (gan burtiski – atbrīvojot koku no brikšņiem, rūpējoties par tā atvasēm, gan pārnestā nozīmē – popularizējot visos iespējamajos veidos un sargājot no vandāļiem), vada ne jau vēlme darīt labu darbu sabiedrībai. Drīzāk viņi iedegušies par to, lai pašiem un arī pēcnācējiem Latvija būtu skaista un īstās vērtības tiktu saglabātas.

FOTOKOMENTĀRS

Beidzot kaut kas arī bez maksas!

Lāsmas Reimanes teksts un foto

Ja pamanāt ko interesantu,
nofotografējiet un sūtiet: redakcija@kurzemnieks.lv.

LASĪTĀJI NEIZPRATNĒ

Par omītes nāvi radiem nepaziņo

Kāda ģimene ļoti satraukta: par omītes nāvi Kuldīgas slimnīcas jaunajā pansionātā jeb ilgstošās sociālās aprūpes nodaļā vairāk nekā diennakti neviens nav tuviniekiem ziņojis. Nodaļas vadītāja Sanita Dzintare kļūdu atzīst un skaidro, ka darīts viss, lai tas vairs neatkārtotos.

Kurzemniekam vecās kundzes mazmeita un vedekla pastāstīja, ka pēc diviem insultiem ģimene vienojās – omītei labāk būs atlabt pansionātā. Diemžēl pēc 17 dienām viņa devusies mūžībā. „Omīte nomira naktī no piektdienas uz sestdienu. Svētdien, 14. maijā, bija Mātes diena, un mēs visi posāmies ciemos. Omas krustmeita Kuldīgā gadījās pirmā. Ieejot istabīnā, ieraudzījusi tukšu gultu un maisiņos sakrāmētas mantas. Izskatījās, ka vienkārši piemirsts mums paziņot,” teic

mazmeita. 15. maijā ģimene devusies runāt ar nodaļas vadītāju Sanitu Dzintari. Atbilde bijusi tāda, ka arī viņa neesot laikus informēta un palicēju vietā tiešām būtu dusmīga un aizvainota.

„Pie omītes braucām bieži, sarunājāmies pa tālruni. Mums bija labs kontakts ar personālu, kurš strādā ļoti labi. Tam bija mūsu tālruna numuri, tie ierakstīti trīspusējā līgumā starp pansionātu, omīti un viņas dēlu. Vēl mūs uztrauc, kāpēc tika prasīts, lai omītes pase būtu nodota pansionāta vadībai, tas paredzēts arī līgumā. Ja tā būtu, viņi varētu cilvēku apglabāt, ar mums pat nesazinoties. Saprotam, ka visur var gadīties cilvēciskais faktors: kāds aizmirs, kāds bija paviršs. Bet šis pansionāts nav tā lētākā vieta – 610 eiro mēnesī nav maz. Vēlamies cilvēkus brīdināt, ka šādas situācijas var būt,” sievietes

ir satrauktas.

S.Dzintare skaidro, ka atgadījums kolektīvā pārrunāts un tagad visi zinot, kā jārikojas: „Protams, ar piederīgajiem jāsazinās pēc iespējas ātrāk. Esam jauna nodaļa, nebijām visu pārrunājuši. Kundze nomira naktī uz sestdienu, kad dežurēja māsiņa, kura pie mums tikai piestrādā. Viņa īsti nezina, ka jāziņo piederīgajiem. Bet svētdien strādāja cita māsiņa, kura nezina, ka nav paziņots.”

Jautāta par klientu pasēm, vadītāja uzsvēra, ka pret piederīgo gribu tās paturētas netiek, tomēr bieži gadoties, ka vecajiem ļaudīm tās vajadzīgas: „Pases stingri glabājam, uzraugām to termiņu. Kādreiz pastnieks atnes pensiju, kādu sūtījumu, bet bez pases to neizsniedz. Ja dokuments ir pie piederīgajiem, zvanām viņiem.”

Inguna Spuleniece

LASĪTĀJA JAUTĀ

Svētku nebūs, tērpi būs

Kāda turlavniece paua neapmierinātību, ka šogad nenotiks Kuldīgas novada Tautas mākslas svētki, kas katru gadu notiek kādā pagastā un 1. jūlijā bija plānoti Turlavā.

„Mēs, iedzīvotāji, esam sašutuši. Pagājušogad teica, ka svētki būs. Pašdarbnieki jau gatavojās, nu jautā, kāpēc nerīko. Esam atteikuši ekskursantiem, kuri gribēja todien braukt apskatīt baznīcu. Tik smuki kārtojām pasauli ap sevi, lai būtu

krāšņi! Nu no klačām uzzinām, ka svētku nemaz nebūs. Kāpēc?”

Pašvaldības kultūras nodaļas vadītāja Dace Reinkopa skaidro, ka svētkiem pieteikušies tikai daži kolektīvi: „Četri vai pieci. Pieteikumā bija jāieraksta programma, pēc kuras tiktu veidots svētku repertuārs. Sapratām, ka no pāris kolektīviem nekas neiznāks. Dejojāji kategoriski pateica, ka nevar un negrib piedalīties, jo visu sezonu gatavojušies Dziesmu

un deju svētkiem. Arī kori teica, ka šos svētkus nevēlas. Tāpēc atcēlām. Naudai, kas tiem plānota, pielikām arī to, kas bija paredzēta tērpiem uz deju lielkoncertu – kopā 18 400 eiro –, un izdalījām 14 deju kolektīviem novadā. Kurmāles un Rendas pagastā tie tiks pie jauniem tērpiem, bet pārējie, kuri darbojas jau ilgu laiku, aptuveni par 1000 eiro katrs var savus tautas tērpus papildināt ar detaļām.”

Jolanta Hercenberga

Ja jūs avīzē pamanāt kādu kļūdu vai neprecizitāti, būsīm priecīgi, ja mums darīsiet to zināmu pa tālruni 63350567.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kādi plāni vasarai?

Kristīne Menrāte, skolniece:

– Domāju, ka vasara ir ceļošanas laiks. Katru gadu cenšos kaut kur aizbraukt un kaut ko jaunu ieraudzīt. Šogad ceļošu uz Tenerifi. Galvenais ir laiku pavadīt ārpus mājas, nevis sēžot pie datora vai televizora. Mans draugs ir autosportists, tāpēc noteikti braukšu arī skatīties sacensības.

Ivars Jēkabsons, celtnieks:

– Visa vasara paies strādājot. Nav plānoti ne ceļojumi, ne cita izklaide. Ja iznāk laiks, tad jau ir patīkami kaut kur aiziet, piemēram, pamakšķerēt.

Inta Berga, maizniece:

– Skola un bērnudārzs beigušies, tāpēc vasaru pavadīšu ar mazbērniem. Vēl plānots brauciens uz Vidzemi, kur apskatīšu draudzenes bērnības vietas. Noteikti vasarā vajag apmeklēt svētkus – pagājušogad biju Ventspils svētkos.

Raima Anna Strazdiņa, skolniece:

– Vasara beidzot sākusies. Šogad beidzu 9. klasi un gaidu izlaidumu. Vasara būs diezgan aizņemta, jo dziedu korī *Cantus* un gatavojamies Eiropas koru olimpiādei jūlijā. Savukārt augustā gatavosies jaunajam mācību gadam, jo vidusskolā iešu Rīgā.

Signe Reinvalde, strādā tranzīta organizācijā:

– Atvaļinājums man ielānots, bet, ko darīšu, vēl īsti nezinu. Droši vien apmeklēšu svētkus, ja būs brīvs laiks. No šīs vasaras gaidu skaistu laiku.

Niks Reinbergs, skolnieks:

– Visu vasaru strādāšu celtniecībā Rīgā. Protams, centīšos arī atpūsties kopā ar draugiem. Ir doma aizceļot ar prāmi uz Stokholmu. Esmu tur jau bijis, bet gribu vēl. Pagaidām vēl nezinu, kādus svētkus vai festivālus apmeklēšu. Es gaidu skaistu vasaru.

Lāsmas Reimane, Roberta Prauliņa foto

Kurzemnieks
Kuldīga, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitīniece – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv;
reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa Mūkusalā, Rīga, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3761.

Veselību uzlabo ar sportu

Skrundas novadā iepriekšējā nedēļa aizvadīta, augu dienu sportojot un iesaistot iedzīvotājus.

Laiks no 29. maija līdz 4. jūnijam bija izsludināts par Latvijas veselības nedēļu. Iepriekšējos gados tajā iesaistījās Skrundas un Nīkrāces aktīvisti, bet šoreiz dažādas nodarbes neatkarīgi no vecuma, dzimuma un fiziskās sagatavotības notika visos novada pagastos.

Rudbāržnieki nedēļu sāka pirmdien ar iesildīšanās vingrinājumiem un beidza vakar ar pārgājienu pa vietējām takām. Pa vidu – piepumpēšanās, šautriņu mešana, strītbols, bērnu deju svētki sporta solī, dvieļu volejbols utt.

Arī Nīkrācē bija kopīga rīta rosme, treniņu diena, nūjošana, bumbošana. Nīkrācnieki otro gadu vienu dienu velta pievārēto pakāpienu skaitīšanai. Rekordists

gan vēl nav zināms, taču, kā novērojusi sporta organizatore Ilona Rītiņa, piedalījušies daudzi, tostarp vecākās paaudzes ļaudis, kuri skaitīja soļus, dodoties uz mājokli daudzdzīvokļu nama augšējās stāvos. Līdz mācību gada beigām aktīvi bija pamatskolas skolotāji un audzēkņi kopā ar vecākiem: dejoja zumbu un devās pārgājienā pretī vasarai. Nīkrācē veselības nedēļa beidzās ar velobraucieni uz Joda dambi kaimiņpagastā Embūtē.

Raņķos veselīgām kustībām dažādās nodarbēs veltīta otrdienā, bet Skrundā uzsvars likts uz nūjošanu.

**Daina Tafelberga
Ilonas Rītiņas arhīva foto**

Nūjošana ir viena no sportiski veselīgākajām nodarbēm, priecājas Latvijas veselības nedēļas dalībnieces Nīkrācē.

Ceļi un apsaimniekošanas parādi

Iepirkumā, kas paredz Kuldīgas novadā pārbūvēt 14 grants ceļu posmus, pieteikušies seši pretendenti. Ceļi bija sadalīti četrās lotēs.

Tā pēdējoreiz šajā deputātu sasaukumā pagastu pārvalžu vadītājus informēja domes vadītājas vietnieks Aleksandrs Lange. Būvdarbi paredzēti Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai un lauku attīstības programmas pasākumā *Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos*.

Tiek izvērtēta pretendentu atbilstība konkursa nolikumam. Ceļu pārbūvei paredzēti 3,2 miljoni eiro Eiropas naudas un 10% no pašvaldības budžeta. A.Lange informēja, ka cenas ir augstas – neviens piedāvājums nav zemāks par 100 000 eiro par kilometru. Tā kā novadā atjaunojamo posmu kopgarums ir 31 km, tad par pie-

šķirto naudu varēs izdarīt visu, kas paredzēts, bet ne vairāk.

Savukārt uzņēmums *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* (KKP) solīja, ka pēc lietus visa greiderēšanas tehnika un darbinieki strādās, cik intensīvi iespējams, lai paspētu izmantot labvēlīgos laika apstākļus.

JA ĪPAŠNIEKS IESPĪTĒJAS, JĀIET UZ TIESU

A.Lange informēja, ka Pelčos un Padurē esot problēmas ar tiem pagastu ceļiem, kuri iet pa privāto zemi un kuriem zemesgrāmatā nav ierakstīts servitūts. Kaut arī pagastu zemes komisija savulaik lēmusi to uzlikt, tomēr, īpašuma tiesības nostiprinot, servitūti *pa-zuduši*. Ja ar privātpašnieku par ceļa izmantošanu nevar vienoties, pašvaldībai iedzīvotāju tiesības pa tiem braukt jāpierāda tiesā.

Grūtības uzturēt ceļus ir arī

piepilsētas mazdārziņu kooperatīvos, kas jau pārtapuši par dzīvojamajiem rajoniem. Mazdārziņi izveidoti ar domu tur pavadīt nedēļas nogales, bet tagad sabūvētas lielas mājas, kurās cilvēki dzīvo pastāvīgi. Tam nav piemērotas infrastruktūras – ne ceļu, ne elektroapgādes, nemaz nerunājot par ūdeni un kanalizāciju.

„Galvenie ceļi dārziņos ir pašvaldības ziņā, tos cenšamies kopt, Ābeles ciemā vienu posmu pat esam noasfaltējuši,” teica A.Lange un piebilda, ka tiekoties ar *Latvijas Autoceļu uzturētāju*, saņemts solījums, ka ceļš Ēdole–Alsunga tiks iekļauts atjaunojamo sarakstā.

JĀUZLABO SAZIŅA STARP IESTĀDĒM

Sanāksmē piedalījās arī KKP pārstāvji. Vārmes pagasta pārvaldes vadītāja Lelde Ose vēlējās

noskaidrot, kas notiek ar māju apsaimniekošanas maksas parādiem tajos pašvaldības dzīvokļos, kuru īrnieks miris. KKP vadītājs P.Gobzemis skaidroja, ka īres parādi tiek norakstīti, bet ar apsaimniekošanas maksu to darīt nevar, jo tā attiecas uz visiem iemītniekiem. Ja to nesamaksā aizgājēja radnieki, jāmaksā pagasta pārvaldei, bet tie ir neparedzēti, reizēm lieli izdevumi.

Diskusijā nolemts, ka parādnieku lietā jāuzlabo saziņa starp KKP un pagastu pārvaldēm, lai to var nokārtot ātrāk un parāds nepaliktu pašvaldībai. Jautāts, kā būs ar daudzdzīvokļu māju apkārtnes uzkopšanu laukos, P.Gobzemis skaidroja, ka iedzīvotājiem jālemj, vai algot sētnieku vai uzņemt pašiem. „Ja viņi nealgo sētnieku, tad par netīrību ap māju paši arī atbild,” teica P.Gobzemis.

Vai lauku bērni vasarā, braucot

uz pulciņiem vai nometnēm, var izmantot e-talonu? Jā, apstiprināja domes speciāliste Evita Pētersone. Vecāki var zvanīt viņai vai pieteikties pagastu pārvaldē.

GRIB PIESMIRDINĀT PAGASTU

Gudenieku pārvaldes vadītāja Daina Bērende satraukta: pašvaldībā iesniegts projekts digestāta krātuves būvei Adzēs. Digestāts ir organiska viela – biogāzes ražošanas blakusprodukts, ko var izmantot augsnes mēslošanai. „To uz slēgto krātuvi vedīs no vairākām cūku fermām, bet lielākā problēma būs tad, kad pavasarī tas tiks izvests uz laukiem. Videi esot nekaitīgs, arī sabiedriskā apspriešana šādam objektam neesot vajadzīga. Bet iedomājieties, kāda būs smaka!” teica D.Bērende.

Iveta Grīniņa

Atkal vērtēs sakoptību

Šī sasaukuma pēdējā Kuldīgas novada domes sēdē deputāti apstiprināja sakoptāko lauku sētu un Kuldīgas skaistāko dārzu konkursa nolikumu un komisiju.

Konkursi sākas jūnijā un ilgs līdz 31. augustam, uzvarētāji tiks apbalvoti Hercoga Jēkaba gadatirgū 7. oktobrī. Pieteikumi abos iesniedzami līdz 1. jūlijam. To var izdarīt, aizpildot anketu mājaslapā www.kuldiga.lv vai domes apmeklētāju centrā, Baznīcas ielā 1. Sakoptākos lauku īpašumus var pieteikt arī pagastu pārvaldēs vai e-pastā: evita.petersones@kuldiga.lv, bet pilsētas dārzus – e-pastā: kristine.dulbinska@kuldiga.lv.

Lauku sētas un citas teritorijas tiek vērtētas vairākās kārtās. Pirmo organizē pagastu pārvaldes, to vadītāji izveido žūriju. Otr-

jā kārtā novada komisija izvērtē 1. kārtas uzvarētājus.

Šogad komisiju vadīs domes priekšsēdes vietnieks Aleksandrs Lange, tajā darbosies priekšsēde Inga Bērziņa, pagastu pārvaldnieces Lelde Ose (Vārme) un Lija Šēle (Rumba), A.Langes palīdzē Evita Pētersone un deputāte Kristīna Rūtenberga. Pilsētā dārzus lūkos komisija domes vides speciālistes Daces Jansones vadībā. Viņai palīdzēs I.Bērziņa, *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* darbiniece Dzintra Strazda, deputātes Ruta Karloviča un Sigita Vaivade.

I.Bērziņas vietnieks Viktors Gotfridsons kolēģiem deputātiem atgādināja: ja pēc vēlēšanām mandāts būs zaudēts, pienākumus komisijā tomēr nāksies pildīt.

Inguna Spulniece

MEDIKI INFORMĒ

Dažādi negadījumi svaigā gaisā

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe Dārta Girgensone.

No 26. maija līdz 1. jūnijam Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā mediķi devušies uz 78 izsaukumiem. Uz slimnīcu aizvesti 43 cilvēki, no tiem trīs bērni. Uz Kuldīgu aizvestas četras dzemdētājas. Deviņi vīrieši un divas sievietes bijušas reibumā.

Divas krimināltraumas Kuldīgā reibumā gūtas kauktiņos. Vienu cietušo mediķi nogādāja slimnīcā, otrs atteicies doties līdz.

15 gadus vecs zēns skrienot pakritis, uzkritis uz rokas un ar plaukstu pamatnes lūzumu nonācis slimnīcā. 51 gadu vecai sievietei sākusies alerģiska reakcija no ķīmiskiem līdzekļiem – ar acu un sejas satūkumu un apsārtumu viņa aizvesta uz Liepājas slimnīcu. 32 gadus vecs vīrietis, skaldot malku, iecirtis sev kājā un ar vaļēju brūci ceļgala rajonā nogādāts slimnīcā.

Uzklausīja
Iveta Grīniņa

NUMURA CITĀTS

„Ieeju mežā un jutos kā medību suns – gribas skriet un meklēt sēnes vai ogas. Kad salasu pirmo litru ogu un pārberu lielajā grozā, tās noskan un pārklāj groza dibenu. Tik patīkami!” saka bijusi prokurore Dzintra Roga.

Katrs var ierakstīties vēsturē

Par godu Latvijas simtgadei pa valsti ceļot sākušas 25 *Tautas saimes grāmatas*. Vienā kā pirmie sevi ierakstījuši al-sundznieki.

Pašlaik grāmatu papildina jūrkalnieki, divas nedēļas jūnijā tā atradīsies Gudeniekos un tad turpinās ceļu pa Kuldīgas novadu.

Šādas grāmatas, kas vēlāk kā vēstures liecība nonāks Nacionālajā bibliotēkā, ir Rīgas aktīvo senioru biedrības RASA ierosme. Iedzīvotāji aicināti tajā atklāt,

kāds bijis tautas, dzimtas, ģimenes un katra personīgais ceļš valsts pirmās simtgades nogrieznī.

Viduskurzemē viena no koordinatorēm ir Alsungas novada domes deputāta kandidāte, Latvijas Universitātes pasniedzēja Daiga Kalniņa: „Grāmata katrā vietā atrodas neilgu laiku. Ja tā kaut kur stāv, cilvēki paši nenāk – domā: gan jau kāds cits ierakstīs. Tādēļ jābūt cilvēkam, kurš gatavs citus uzrunāt un lūgt. Es meklēju brīvprātīgos un grāmatas ceļu koordinēju.”

Alsungas kultūras namā trīs nedēļās tapuši vairāk nekā 40 ieraksti. Liecības par sevi tajā atstājušas skolas, senioru apvienība, keramiķu biedrība, cilvēki, kuri apbalvoti ar Trīsvaigžņu ordeni, un citi. „Tur nav tikai novēlējumi – cilvēki dalās ar dažādiem savas dzīves mirkļiem un izjūtām,” stāsta D.Kalniņa. „Ir ieraksti gan par Dziesmu svētkiem, gan Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu – 4. maiju. Kāds vīrietis stāsta, kā priecājies, ka armijā bijis rakstvedis un nav bijis jāšauj. Ir

arī ieraksti par izsūtījumu: cik tas bijis briesmīgi, ka jauniešs viens pats 16 gadus aizsūtīts uz Sibīriju, un cik laimīgs bijis cilvēks, kad ticis atpakaļ Latvijā. Kāda kundze apraksta kolhozu laika sākumu. Raksta arī par savām veselības problēmām. Piemēram, kāda sieviete pastāstījusi, ka gadiem nav varējusi staigāt, līdz valsts samaksājusi par ārstēšanos, un nu viņa atkal var staigāt.”

Jolanta Hercenberga

Nu drīkst droši braukt

Pelču pagastā zemesgrāmatā nostiprināts servitūts ceļa posmam no Ābeles ciema līdz *Ceplīšu* ceļam, līdz ar to zemes īpašniekam nav tiesību neļaut iedzīvotājiem pa to braukt. Pārvaldes vadītāja Dace Cielava informē, ka par servitūtu lēmumi jau bijusi pagasta padome, bet kļūdas dēļ tas netika ierakstīts zemesgrāmatā. Nu kļūda labota un pa šo ceļu posmu drīkst braukt, lai gan tur vēl ir zemes īpašnieka izliktā aizlieguma zīme.

Kas jāzina dabasgāzes lietotājiem – juridiskām personām

Līdz šīgada 15. jūnijam juridiskām personām, kas savā darbībā izmanto dabasgāzi, jānoslēdz jauns dabasgāzes tirdzniecības līgums, lai nepārmaksātu par dabasgāzes piegādi.

Šīgada 3. aprīlī dabasgāzes tirgus Latvijā tika atvērts brīvai konkurencei, un par tirgus dalībniekiem kļuvušas visas juridiskās personas, t.sk. valsts un pašvaldības iestādes, valsts un pašvaldības kapitālsabiedrības, kā arī uzņēmēji. Dabasgāzi izmanto aptuveni 9000 komerciālo klientu un 2400 rūpniecības uzņēmumu. Atvērts dabasgāzes tirgus rada priekšnoteikumus konkurencei starp tirgotājiem, kas nodrošinās labāku pakalpojuma kvalitāti un lielākas izvēles iespējas visiem dabasgāzes lietotājiem. Vairāku dabasgāzes tirgus dalībnieku savstarpējās konkurences rezultātā tirgotāji būs motivēti nodrošināt pēc iespējas augstāku apkalpošanas un pakalpojumu kvalitāti, līdz ar to paši komersanti būs motivēti novērst neskaidros jautājumus un risināt domstarpības, ja tādas radīsies.

Uzņēmumiem brīvais tirgus obligāts

Atšķirībā no māsaimniecībām juridiskām personām iesaistīšanās brīvajā tirgū ir obligāta. Tuvākajā laikā noslēgsies noteiktais pārejas periods, un 15. jūnijs ir termiņš, līdz kuram uzņēmumiem, kā arī valsts un pašvaldības iestādēm un kapitālsabiedrībām nepieciešams izvērtēt tirgotāju piedāvājumus, izvēlēties sev piemērotāko piedāvājumu un noslēgt jaunu līgumu par dabasgāzes iegādi. Arī gadījumā, ja tiek pieņemts lēmums nemainīt tirgotāju, juridiskai personai tāpat ir jānoslēdz jauns tirdzniecības līgums.

Ņemot vērā, ka valsts un pašvaldības iestādēm un kapitālsabiedrībām jauna tirdzniecības līguma noslēgšanai jāpiemēro Publisko iepirkumu likumā vai Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumā noteiktā kārtība,

aicinām dabasgāzes iepirkumu plānot un atbilstoši iepirkuma procedūru veikt savlaicīgi, lai līgumu varētu noslēgt norādītajā termiņā.

Ja juridiskā persona līdz šīgada 15. jūnijam nenošlēgs jaunu līgumu, tad līdz šīgada 1. jūlijam dabasgāzi tai piegādās esošais tirgotājs, bet pēc 1. jūlija tā saņems dabasgāzi pēdējās garantētās piegādes ietvaros par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātu cenu, maksājot par 20% dārgāk nekā līdz šim.

PTAC ieteikumi izvēles izdarīšanā

Pirms izvēlēties savu dabasgāzes tirgotāju, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs iesaka izvērtēt piedāvājumu. Nepieciešams rūpīgi izvērtēt, kādi ir piedāvātā līguma nosacījumi: termiņš, tirdzniecības periods, līguma pirmstermiņa izbeigšanas kārtība, ja tāda paredzēta, norēķinu kārtība, kā arī jautājumu un pretenziju izskatīšanas kārtība. Ja rodas neskaidrības, jautājiet tirgotājam, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai vai Patērētāju tiesību aizsardzības centram (tālr. 65452554, ptac@ptac.gov.lv). Tāpat ir svarīgi salīdzināt, kādas ir dažādu gāzes tirgotāju piedāvātās cenas, piegādes noteikumi, līguma termiņi un citi noteikumi. Pēc izpētes un salīdzināšanas, ņemot vērā visus faktorus, jāizvēlas sev piemērotākais dabasgāzes tirgotājs un jānoslēdz līgums.

Ir no kā izvēlēties

Šobrīd gatavību sākt aktīvu darbību dabasgāzes tirgū paudis 21 komersants, ar kuriem var iepazīties Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas tīmekļvietnē publicētajā tirgotāju

reģistrā: <https://www.sprk.gov.lv/aktuali/dabasgazes-tirgotajiem>. Par tirgotāju piedāvājumiem ir iespējams uzzināt: vērsties pie konkrētā tirgotāja, tirgotāja tīmekļa vietnē publicētajā informācijā vai tirgotāja individuāli izplatītajā informācijā katram dabasgāzes lietotājam. Ekonomikas ministrija aicina arī tirgotājus aktīvi iesaistīties atvērtā dabasgāzes tirgū, izstrādājot piedāvājumus dažādām klientu grupām, izglītojot un uzrunājot potenciālos klientus un sniedzot informāciju par saviem piedāvājumiem.

Cena veidosies konkurences rezultātā

Kopš 2017. gada 3. aprīļa arī dabasgāzes cena līdzīgi kā elektroenerģijas cena jau ilgāku laiku tirgū veidojas konkurences rezultātā. Tā ir atkarīga no dabasgāzes piegādes līgumu nosacījumiem, par kādiem katrs dabasgāzes tirgotājs vienojies ar piegādātājiem/ražotājiem. Turklāt jāņem vērā, ka vairumā dabasgāzes piegādes līgumu dabasgāzes cena ir piesaistīta naftas produktu cenai. Līdz ar to dabasgāzes cena mainīsies atkarībā no izmaiņām naftas produktu cenās.

Dabasgāzes tirgus atvēršana Latvijā palielinās dabasgāzes piegādes drošību un enerģētisko neatkarību nākotnē, kā arī stiprinās Eiropas Savienības vienoto dabasgāzes tirgu. Līdz ar viena dabasgāzes piegādātāja monopola beigšanos, Latvijas dabasgāzes patērētāji varēs iegādāties ne tikai to dabasgāzi, kas ieplūst Latvijā no austrumiem, bet arī to, kas tiek ieviesta ar kuģiem no rietumiem. Šī situācija palielinās gāzes piegāžu drošību Latvijā, jo nebūs vairs atkarīgi tikai no viena piegādātāja.

Līdz 15. jūnijam juridiskām personām ir jāizvērtē tirgotāju piedāvājumus, izvēloties sev piemērotāko, un jānoslēdz jauns līgums par dabasgāzes iegādi.

Gazprom signāls Eiropai

Eiropas Savienība dabasgāzes piegāžu drošībai nopietni pievērsās pēc 2009. gada dabasgāzes piegāžu krīzes, kad Krievijas uzņēmums *Gazprom* apturēja piegādes, kā rezultātā cieta daļa Eiropas. Šis Eiropai bija skaidrs signāls, ka ir nopietni jāstrādā pie scenārijiem, kas notiek, ja dabasgāze no Krievijas neplūst, kā arī jābūvē infrastruktūra, kas ļautu saņemt dabasgāzi no vairāk nekā viena piegāžu avota.

Ekonomikas ministrija norāda, ka Latvija šobrīd ir drošā situācijā dabasgāzes piegāžu jomā. Pateicoties Inčukalna pazemes dabasgāzes krātuvei, iespējamība, ka dabasgāzes piegādes Latvijā pārtrūks, tiek vērtēta kā ļoti maz ticama. Taču vienlaikus, lai apzinātu riskus dabasgāzes piegādēs un jau preventīvi strādātu pie to novēršanas, Ekonomikas ministrija ir veikusi dabasgāzes apgādes drošības risku novērtējumu un izstrādājusi preventīvās rīcības plānu. Savukārt gadījumiem, kad problēmas ar dabasgāzes piegādi ir nopietnākas un gāzes var sāk trūkt, ir izstrādāts ārkārtas rīcības plāns. Šie plāni ir izstrādāti saskaņā ar Eiropas Savienības regulu par gāzes piegādes drošības un aizsardzības pasākumiem, lai Latvijas darbības būtu saskaņotas ar aktivitātēm reģionā.

Laimīga veltīt laiku sev

Ilggadējā Rendas pagasta vadītāja Inta Freiberga divus mēnešus ir pelnītā atpūtā. Viņa laimīgi smaida un stāsta, ka pensijā laiku beidzot velta dārzam un sev.

„Man prasa, vai nav skumji un garlaicīgi. Tāpēc jau gāju pensijā pavasarī, lai kārtīgi apkoptu dārzus, jo zemes man ir daudz. Kādreiz pirms Jāņiem ņēmu atvaļinājuma nedēļu, lai apravētu, tagad jau gandrīz viss kārtībā,” viņa palepojas.

NO RITENĀRZA UZ RENDU

Rendas centra Ošos Inta dzīvo ar savu sunīti Piparu. Vīrs Juris pirms pieciem gadiem aizgājis viņā saulē. Intai bija vajadzīgi vismaz divi gadi, lai ar zaudējumu samierinātos.

Dēla Arta ģimene dzīvo Kuldīgā pašu celtā mājā, kaut viņš strādā Rendas kūdras purvā par izpilddirektoru. Abi mazdēli esot sportiski – nodarbojas ar vieglatlētiķu un florbolu, aizņemti pulciņos un nometnēs, tādēļ visu vasaru Rendā pavadīt nevar, lai cik mīļi omītei būtu, toties ar vedeklu esot daudz vairāk laika satikties. „Viņa dzīvo mājās, rūpējas par ģimeni. Kamēr es strādāju, dienā nebija laika man, bet vakarā viņai bija jāpievēršas vīram un dēliem. Tagad varam satikties dienā, izrunāties, viņa piesolās nākt talkā,” Inta priecājas.

„Dzimusi esmu Kuldīgā, Ritenārzā. Kad vecāki uzcēla māju Pārventā, padzīvoju arī tur. Abi ar vīru mācījāmies Kuldīgas 2. vidusskolā, tur saskatījāmies. Rendā ieprecējos un dzīvoju jau gadus 40. Esmu tā pieradusi, ka pilsētā vairs negribu. Arī rendenieki uzskata par savējo. Viens jauneklis, kas šeit ir nesen, palīdz applaut lielās platības. Viņš mani iztaujā par vietējiem.

Bijusi Rendas pagasta vadītāja Inta Freiberga: „Rendā ir labi – līdz Kuldīgai ceļš labs, Abava tepat. Katru rītu izeju dārzā ar kafijas krūzi, klausos lakstīgalas.” Intas dārzā daudz vietas aizņem peonijas, lilijas, ceriņi, skujeņi. Krasta kaņepe vasarā būs liela, ar milzīgiem violetiem ziediem.

Secinu, ka pazīstu visus. To arī amats prasīja.”

GAN ALGOTĀ DARBĀ, GAN PATI SEV SAIMNIECĒ

Pagastu Inta vadījusi gandrīz 14 gadus. 18. maijā beidzies konkurss uz pagasta pārvaldnieka amatu. Rezultāti vēl nav zināmi, bet gribētāju bijis daudz – 14.

Izvērtētājiem būšot, ko darīt.

„17 gadus nostrādāju Kuldīgā skaitļošanas stacijā. Tas tolaik skaitījās moderns uzņēmums, pat ekskursanti nāca. Kad ieviesās datori, kļuvām nevajadzīgi. Es viena no pirmajām labprātīgi aizgāju, jo visu laiku braukāju no Rendas. Kādu laiciņu biju bezdarbiece, tad sāku savu uzņēmumu.

Toreiz modē bija *humpalas*, man arī bija veikals – sāku centrā, tad iekārtoju Ošos. Kā jau laukos, tolaik turējām govīs, cūkas, citus lopus. Tos likvidējām tikai tad, kad saslimu, jo man bija plaušu operācija un nedrīkstēju fiziski smagi strādāt.

Vīrs sāka vadīt atpūtas bāzi *Lejastiezumi*, es dabūju istabenes darbu. Tā skaitījās, bet darījām visu: grāmatvedību, apzaļumošanu, viesu uzņemšanu. Pēc laika arī dēls sāka strādāt. Bija mums gandrīz ģimenes uzņēmums,” smejas Inta.

PĀRŅEM GRŪTĀ BRĪDĪ

Pašvaldības darbs Intai bijis svešs, tomēr viņa nonākusi pašā degpunktā. J.Freibergs jau divus sasaukumus bijis deputāts, kad Rendā sācies nemiers ar Mirtas Jansones vadību un šķelšanās. „Vajadzēja meklēt miera ostu, kur šūniņām tikties. Nāca pie mums uz mājām, diskutēja, es arī šad tad iebāzjos pa vidu. Mani pamanīja Kārlis Jurkovskis. Kad pagasta padomi atlaida, tuvojās vēlēšanas, viņš nāca mani pierunāt baloties. Nu jāglāb pagasts! (Smejas.)

Piekritu, bet, kad mani ievēlēja par priekšsēdi, nākamajā rītā gribēju mandātu nolikt – nezināju ne rīta, ne vakara. Pagasta mājā Mirta saka: man neesot nekādu tiesību, jo vēlēšanu iznākums apstrīdēts tiesā. Mūs ar vietnieku iesēdināja atsevišķā kabinetā, kaut kādus papīrus šķīrījām, bet nekam citam klāt nelaida.” Inta atceras, ka tiesa beigusies tikai tad, kad klāt jau nākamās vēlēšanas.

Inta Freiberga iesaka

Pupas un zirņus visērtāk sēt gar apaļas dobes malu. Kad augi sadīgst, uztaisa no zariem vīgvamu, pa kuru tiem vīties. Nevajag spraut maiksti katrai pupai. Šāds veidojums izskatās arī dekoratīvi.

„Visur bija parādi. Skolu gandrīz aizslēdza, jo par ēdināšanu parādi, malku nedod. Nebija ilgi, kad vajadzēja iet uz finanšu stabilizāciju. Īstenībā nezinu, kāpēc no tās baidās. Es pēc tam pat priecājos! Mums bija finanšu uzraugs no Finanšu ministrijas. Visi līgumi un dokumenti jāaskaņo, bet labums tas, ka, pierādot parādus, momentā ir aizdevums, lai tos nosegtu un saimniecisko darbību turpinātu. Tad Pašvaldību savienība izstrādāja stabilizācijas projektu par to, kas mums nepieciešams un kā rīkoties.” Stabilizācijas pagastiem bijušas priekšrocības arī projektos. Pirmais par Eiropas naudu, ko Inta rakstījusi, ticis kultūras namam – 240 000 latu. Kad iedoti vēl 200 000 par pievienošanu Kuldīgas novadam, varēts atjaunot arī bibliotēku, estrādi.

„Gadu pirms promiešanas uz papīra sarakstīju visu, kas manā laikā izdarīts. Kādi 20 nopietni projekti iznāca: apgaismojums Rendā, katlumāja Ozolos, doktorāts, skolas virtuve, kas joprojām ir skaista, kaut netiek lietota, bruģēti laukumi tur un šur.”

VARĒTU PAR SAVU NAUDU

„Pensijā iet varēju jau pirms gada. Nolēmu to darīt veselības dēļ, arī tādēļ, ka nemāku ilgi sēdēt un izpildīt citu komandas. Vienalga, vai tās labas vai sliktas. Kad paši lēmām, darba bija vairāk. Kas tad tagad pagasta pārvaldei par darbu atlicis? Ūdenssaimniecība, apkure, apsaimniekošana ir projām. Palikuši ceļi un centra uzkopšana. Dinamiska darba vairs nav. Man nepatīk sēdēt, lai tikai aizpildītu vietu. Ir tādi pārvaldnieki, kuri māk atrast darbu, ņemas ar projektiem, bet Rendā nevaru īsti atrast, kādu projektu īstenot,” Inta prāto.

Ja būtu nauda, viņa labprāt asfaltētu visas ielas ciematā. Vajadzējis arī sakārtot ūdenssaimniecību: „Godīgi sakot, lai arī lielo Eiropas projektu nepacēlām, varējām ar savu dabas resursu nodokli paši uztaisīt. Rendā visapkārt ir grants karjeri, laba nauda ienāk no kūdras purva – kopā ap 20 tūkstošiem gadā. Bet likums nosaka, ka to paņēmu novads un liek kopīgā katlā. Tagad ūdensvadu lāpa un lāpa. Man arī pirms diviem gadiem bija plūsumi sētā – ar ekskavatoru izraka bedres, pēc tam bruģējām no jauna, vedām melnzemi, sējām zāli. Bet arī tad tikai salāpēja.”

KOLEKCIJONĀRES DABA

Intai patīk ceļot. Nesen viņa bijusi Vācijā, grasās braukt uz Ukrainu. Nelaiž garām pagasta ļaužu braucienus uz teātri, skaistākiem puķu dārzēm.

„Ar dārzu sāku nodarboties pirms gadiem 30, Bulduros biju kurssos par individuālo māju apzaļumošanu. Pasniedzējs Aivars Lasis mācīja: dārzs jāveido tā, ka, nostājoties mājas durvīs, lielākā daļa redzama. Netaisīt pankūkas – apaļas dobes pagalma vidū, bet pa perimetru. Sākumā dobe būs metru plata, pēc tam piestādīs klāt. Tā ir taisnība – nu jau trīs metri.

Dārzs nekad nav pabeigts. Man patīk kolekcionēt augus. Ilgi meklēju dzelteno gobu, tagad gribu dabūt egli, kurai pavasarī koši sarkani dzinumi. Ar dzelteniem man jau ir. Ļoti patīk peonijas, floksi. Iekšā puķes nesu reti, ja nu vienīgi tās, kas smaržo. Burkānus, kartupeļus, pupiņas, tomātus izaudzēju, cik pašai vajag. Dārzā relaksējos. Kad sliktis garastāvoklis, krītu dobē nosvīdusi.”

Pie muzeja upītes krastā izrakta tranšeja, lai jaunsargi saprastu, kā savulaik jutās nacionālie partizāni.

Pie muzeja strādā talcinieki

Ap 20 talcinieku maija pēdējās brīvdienās Rendā darbojās mežā, kur atdusas *Āpuznieku kaujā bojā gājušie nacionālie partizāni Šmits un Kūrējs*.

Talku rīkoja Nacionālo partizānu kustības muzeja pārstāvji, viesos brauca Rīgas Tehniskās universitātes studentu korporācijas *Austrums* biedri, arī kolēģi no Igaunijas.

Juris Grasmanis, kas rūpējas par muzeju, stāsta: „Viņi atbrauca apskatīt muzeju, izzāģējām kokus

pie kapiņiem – uztaisījām gluži kā parku. Lai viss būtu kārtībā un nenozāģētu par daudz, uzaicinājām *Latvijas Valsts mežu* valdes locekli Edvīnu Zakovicu. Viņi mums palīdzējuši arī iepriekš. Ap kapavietu aplika žodziņu, sakārtoja caurteku, ceļu, izlika norādes.” Talcinieki darbojušies arī pie muzeja, kur šopavasari upes malā izraktas tranšejas un izveidoti bunkuri jaunsargu mācībām – tiem līdzinātas malas.

J.Grasmanis informē, ka šo-

vasar muzeja aktīvisti turpina būvēt klētiņu, gatavojas ierīkot centrālapkuri. Tas tiek darīts par 25 000 eiro, kas saņemti programmas *LEADER* atbalsētā projektā, un par 15 000 no Kuldīgas novada pašvaldības. Klētiņā divās telpās būs ekspozīcija, bet augstāvu iecerēts pielāgot nakšņošanai jaunsargiem.

Inguna Spulenicē Roberta Prauliņa foto

Lappuse tapusi sadarbībā ar Kuldīgas novada pašvaldību.

Skrundā, Kuldīgā – pa vecam, Alsungā – jaūtājums

KULDĪGAS NOVADĀ

ČETRAS PARTIJAS UN ČETRI JAUNI DEPUTĀTI

Kuldīgas novada domē iekļu-
vuši kandidāti no četriem partijām
sarakstiem. *Kuldīgas novadam*
būs 10 vietas, ZPS – 4, NA – 2
un KPV LV – 1.

tiem kļuvi Aleksandrs Lange,
Ruta Karloviča, Ainars Bierands,
Mārcis Brantevics; no partijas *Kul-
dīgas novadam* – Inga Bērziņa,
Baiba Mikāla, Brigita Freija, Ine-
se Astaševska, Ivars Eglītis, Agris
Kimbors, Viktors Gotridsons, Artis

Gustovskis, Mārtiņš Mednieks un
Raimonds Lapuķis; no NA – Sīgita
Vaivade, Kristīna Rūtenberga; no
partijas KPV LV Ēriks Pucens.
Piecu procentu barjeru nav iz-
devies pārvarēt sarakstam *Gods
kalpot mūsu Latvijai*.

AKTĪVĀKI NEKĀ PARASTI

549. iecirkņa komisijas priekšsēde Aiga Bērziņa pastāstīja, ka uz iecirkni Kuldīgā, Kalna ielā 19, vēlētajiem nāk diezgan aktīvi. Pirmais atnācis jau 7.00, līdz 12.00 plūsmā bijusi pamatīga, nobalsojuši 302 cilvēki no 2059 reģistrētajiem vēlētajiem. Ir bijis arī vēlētais, kam šī ir pirmā reize. Šajās vēlēšanās iecirknī nav novērotāju, bet nav arī provokatoru. No iepriekšējām vēlēšanām ir pieredze, ka plauktā pie ieejas vēlēšanu telpā speciāli ielikti materiāli, un tas izziņots sociālajos tīklos. „Šoreiz viss notiek mierīgi, cilvēki nāk priecīgi,” A. Bērziņa jutās gandarīta.

BALSOTĀJI GAIDA

Līdz vēlēšanu dienas pusdienlaikam komisijas locekļi gaidīja iesniegumus par vēlmi nobalsot mājās.

549. iecirknī, Kalna ielā 19, bija pieteikušies 11 vēlētajiem, bet 546. vēlēšanu iecirkņa Kuldīgas Centra vidusskolā komisijas locekļi Kristīne Ivanovska un Aldis Šteinbergs no 14.30 devās pie 37 vēlētajiem mājās. No tiem 24 bija jaunā pansionāta jeb Kuldīgas slimnīcas ilgstošās sociālās aprūpes nodaļas iedzīvotāji, kuri vēlējas izteikt savu gribu.

Pirmais, kas izbraukuma urnā iemeta aploksnī, bija Kuldīgā labi zināmais pulkstenmeistars Eduards Žanis Oškals. Viņa meita Sanita Ermane pastāstīja, ka 3. jūnijā tētis svin 93. dzimšanas dienu. Lai gan redze un dzirde ir švaka, kungs aktīvi interesējas par politiku. „Viņš piedalās visās vēlēšanās. Nesen tētis smagi slimoja, tādēļ jautāju, varbūt šoreiz nepiedalīsies. Nē! Lai tik komisija nākot šurp. Viņš jau iepriekš zināja, ka grib vēlēties par sarakstu *Kuldīgas novadam*. Žēl tikai, ka tētis neredz neko no tā, cik sakopta pilsēta,” teic S. Ermane.

93 gadus vecais Eduards Žanis Oškals pārliecināts, par ko balsot, bet, lai parakstītos, talkā jānāk sievai Marijai un vēlēšanu komisijas loceklei Kristīnei Ivanovskai.

PIRMAJAM VĒLĒTĀJAM IZVĒLE NAV BIJUSI GRŪTA

Dažas minūtes pēc septiņiem rītā 548. vēlēšanu iecirknī Kuldīgas 2. vidusskolā pirmais nobalsoja kuldīdznieks Valdis Erhards.

V. Erhards tik agri nācis nobalsot, jo vēlāk jau saplānoti daudzi darbi.

Valdis vēlēšanās piedalās apzinīgi un ir pārliecināts: „Ja neiet uz vēlēšanām, tad jau neko nevar ietekmēt.” Viņš atklāja, ka izvēle šajā reizē nav bijusi sarežģīta – jau zinājis, kuriem cilvēkiem vēlas uzticēt novada nākotni. Vēlēšanu komisijas locekļi jau pēc pieredzes zina, ka pirmais balsotāju uzplūds esot līdz desmitiem rītā, kad ļaudis dodas uz tirgu un citās darīšanās, nākamais ir ap pusdienlaiku.

„Cilvēki, kuri strādā šajā vēlēšanu komisijā, ir komanda ar ilgu darba pieredzi. Katrs skaidri zina savus pienākumus. Var nomainīties viens cilvēks, bet pārējiem jābūt tādiem, kuri jau sastrādājušies,” saka komisijas priekšsēde Daiga Freiberga.

Sestdienas rītā pirmais balsotājs iecirknī Kuldīgā 2. vidusskolā bija kuldīdznieks Valdis Erhards.

MIERĪGI UN BEZ STARPĢADĪJUMIEM

Īvandes un Ēdoles pagastā vēlēšanu aktivitāte bijusi vidēja. Vairāk uz iecirkni nākuši vidēja un vecāka gadagājuma cilvēki, jaunieši – mazāk.

Ēdoles pagastā vēlēšanas komisijas priekšsēde Pārsla Pabērza pastāstīja, ka divas stundas pirms iecirkņa slēgšanas kopā ar iepriekšējiem dienām nobalsojuši ap 200 vēlētajiem no 693 sarakstos esošajiem. Īvandes pagastā līdz četriem pēcpusdienā kopā ar iepriekšējiem dienām izvēli bijis izdarījis nepilns simts. „No rīta

viens vēlētais jau pirms septiņiem ar riteni bija atbraucis, jo gribējis būt pirmais vēlētais, bet lielākā rosība bija pusdienlaikā. Braucām arī pie vēlētajiem uz piecām mājām,” stāsta vēlēšanu komisijas priekšsēde Inta Brūdere. Signe Krebse, ierodoties vēlēšanu iecirknī, atzina, ka, lai arī konkrētu kritēriju nav bijis, kā izdarīt izvēli, nākusi: „Uzskatu, ka katra cilvēka pienākums ir piedalīties vēlēšanās. Tas ir minimums, ko vajadzētu izdarīt. Biju iepriekš izdarījis nepilns simts, jo šķiet, ka

jau pašlaik ir ļoti daudz jomās. Protams, vienmēr var gribēt labāk, ar tādu domu jau arī iet uz vēlēšanām.” Ivars Mednieks atzina, ka cer līdz ar šīm vēlēšanām pašvaldībā ieviest pārmaiņas: „Balsoju par Zaļo un Zemnieku savienību. Tajā kandidē man pazīstami cilvēki, kas pārņemas no citas partijas. Uzticos viņiem, arī iepriekš par viņiem balsoju. Novadā svarīgi veidot jaunus darba vietas, vairāk uzmanības jāpievērš ceļu sakārtošanai un tīrīšanai pagastos. Pats strādāju ceļu uzturēšanā.”

Vārds, uzvārds	Plusi	Svītrojumi	Balsis	Vietas nr.*
Inga Bērziņa	2432	217	6771	1 (1)
Baiba Mikāla	783	305	5034	2 (2)
Brigita Freija	640	283	4913	3 (5)
Inese Astaševska	590	257	4889	4 (13)
Ivars Eglītis	774	476	4854	5 (20)
Agris Kimbors	473	204	4825	6 (6)
Viktors Gotridsons	575	458	4673	7 (3)
Artis Gustovskis	469	354	4671	8 (7)
Mārtiņš Mednieks	331	263	4624	9 (8)
Raimonds Lapuķis	327	276	4607	10 (9)

Vārds, uzvārds	Plusi	Svītrojumi	Balsis	Vietas nr.*
Aleksandrs Lange	676	199	2260	1 (1)
Ruta Karloviča	558	108	2233	2 (3)
Ainars Bierands	281	137	1927	3 (2)
Mārcis Brantevics	182	125	1840	4 (8)

Vārds, uzvārds	Plusi	Svītrojumi	Balsis	Vietas nr.*
Sīgita Vaivade	285	50	1169	1 (5)
Kristīna Rūtenberga	224	108	1050	2 (1)

Vārds, uzvārds	Plusi	Svītrojumi	Balsis	Vietas nr.*
Ēriks Pucens	198	19	594	1 (1)

NĀK PIRMS SLĒGŠANAS UN AR VECĀM PASĒM

Kuldīgas lielākajā vēlēšanu iecirknī ģimnāzijas telpās vēl īsi pirms 22.00 balsot ieradās kādi septiņi vēlētajiem. Divas bija bērnu mamas, kuru mazie todiem piedalījās deju festivālā, kāda kundze bija tikko atgriezies no laukiem, un balsi nodeva arī kāds nedaudz iesilis un ar līdzšinējo kārtību neapmierināts vīrietis. Tautjāti, par ko balsojuši, Justīne Birze un Vineta Lāze atzina, ka patīkot, kā strādā līdzšinējā domes vadība, bet Inga Perluhina uzteica spēcīgo kandidāti no ZZS Rutu Karloviču, savukārt Linda Kārklīņa uzteica vēlmi turpmāk nerūpēties tikai par tūrisma attīstību, bet par tiem, kas grib strādāt un dzīvot Kuldīgā.

Iecirkņa komisijas vadītāja Jana Jansone pastāstīja, ka viss ritējis raiti, vienīgi 10 cilvēki atnākuši ar nederīgām pasēm, daži no tiem devušies uz mājām pēc ID kartēm. Viens vēlētais izceļojis visu maku, bet dokumentu tā arī nav atradis, savukārt kāds jaunietis atbraucis no ārzemēm, bet izrādījies, ka nav te deklarēts.

Kad sāka vērt vaļā aplokšnes, izrādījās, ka dažās ir pa divām zīmēm, vienā bija saliktas visas piecas, bija arī tukšas aplokšnes. Bet uz viena biļetena bija pārsvītrots viss saraksts un slīpi uzrakstīts „*Latloto* izlozes laimīgjie cipari”.

Kad balsis bija saskaitītas, izrādījās, ka te par sarakstu *Kuldīgas novadam* atdots 61,85% balsu, par ZZS – 16,37%, NA – 12%, *Gods kalpot mūsu Latvijai* – 4%, KPV LV – 3,93%.

Pilsētas lielākajā – 547. – iecirknī V. Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijā no kastes izbirst 1057 aplokšnes. Tūlīt sāksies balsu skaitīšana.

SKRUNDAS NOVADĀ

POZĪCIJA STABILĀKĀ POZĪCIJĀ

Pēc provizorisks rezultātiem Skrudas novadā uzvarēju-
si partija *Latvijas Reģionu apvienība*
(LRA), iegūstot 9 vietas domē, pārējās
sešas uz pusēm daļa Zaļo un Zemnieku
savienība (ZZS) un *No sirds Latvijai*
(NSL).

GAUME LĪDZĪGA

Deputātu darbu no LRA varēs turpināt
līdzšinējā pašvaldības vadītāja Loreta
Robežniece un viņas vietnieks Aldis
Zalgauckis, kā arī Ivars Grundmanis
un Gunta Stepanova. Daudzīe plusi uz
augšu pacēlušies Ainars Zankovskis, Aiva-
ru Sebežu un Ivo Bāru. No jauna krēslos
pie domes galda sēdīsies Inese Ivāne un
Dzintars Ankevics. Vēlētajū balsojums
paredz mandātus līdzšinējiem depu-
tātiem Jurim Jaunzēmam un Aināram
Pīļeckim, kā arī Andrejam Salminam
(NSL). No ZZS būs Aivars Rudzroga,
Benita Lielāmere un Valdis Pakulis.

DUBULTI SVĒTKI

Pašvaldība bija organizējusi autobusu
tiem, kuriem nav sava transporta, lai
varētu aizbraukt nobalsot. Visvairāk to
izantoja nīkrāčnieki un rudbārznieki.
Lēnu pieturā autobuss bija pārpildīts.
Ļaudis smēja, ka šī diena viņiem dubul-
ti svētki – var vēlēties vietojot varu un
pie reizes tikt uz veikalu. Nīkrāčē un Rud-
bāržos nobalsojuši nedaudz vairāk par
45% balstīesīgo. Zema aktivitāte bijusi
Raņķos – 30%. Raņķu iecirkņa komi-
sijas priekšsēde Silva Puķe atzina, ka
aktivitāte līdzīga kā iepriekš, jo daudzi
deklarētie nemaz šeit nedzīvo.

ALSUNGAS NOVADĀ

BŪS JĀVIENOJAS

Alsungas novadā par
Latvijas Zemnieku savienības (LZS)
sarakstu atdotas 240 balsis jeb 33,57%,
*Par Alsungas novada izausmi 189 bal-
sis (26,43%), par Saitu zemi 164 bal-
sis (22,94%), Par iedzīvotāju interesēm
112 balsis (15,66%).*

Alsungā vēlēšanu aktivitāte bija otrā lielākā Latvijā. „Visu dienu nāk cilvēki, viss norit mierīgi. Kā jau starp savējiem. Pie sešpadsmit vēlētajiem braucām uz mājām,” stāsta komisijas priekšsēde Rasma Čirule.

Rita Gulbe sacīja, ka vislabprātāk no četriem sarakstiem būtu izveidojusi vienu savu un par to nobalsojusi, bet nu balsojusi par to, uz ko liek vislielākās cerības. „Man gribētos, lai te vairāk tiktu rīkoti dažādi pasākumi. Šobrīd notiek tikai tādi, kas saistīti ar saimniecību, bet cilvēkiem interesē arī kas cits,” saka R. Gulbe.

Andis Dupats sacīja: „Svarīgi, lai cilvēkiem šeit būtu, ko darīt. Es ceru, ka to var nodrošināt cilvēki, par kuriem atdevu savu balsi.” Lelde Kalvāne dzīvojot Rīgā, bet vecāki ir Alsungas novada iedzīvotāji, arī viņas deklarētā adrese ir šeit: „Mazā novadā ir svarīga katra bals. Partiju program-

IZVĒLE VIEGLA

Deviņos no rīta Smilgu ciemā autobusu gaidīja pieci vēlētajiem. Kā atzina Kāris Leilons, iedzīvotāju šeit ir daudz vairāk. Kārlis uz vēlēšanām pats aizbraukot nevar, uz Skrudas varētu tos četrus kilometrus aiziet kājām, bet jāvel Raņķu iecirknī, kas atrodas vairāk nekā 10 km attālumā. Aptaujātie balsotāji atzina, ka nav bijis grūti izvēlēties, kaut šoreiz kandidē daudz tādu labi pazīstamu cilvēku, kuri iepriekš nebalstījās. „Mums ģimenē gan neliela diskusija bija, jo ar sievu atšķīrās viedokļi. Bet katrs taču drīkst izvēlēties, par ko balsot,” tā Nīkrāces lauksaimnieks Ainis Ancāns. Visus iecirkņus vēlēšanu dienā apbraukāja pašvaldības policija, pārskatīja mandātus līdzšinējiem deputātiem nebija. Izņemot Nīkrāci, pārējās vietās vēlēšanu norisi uzraudzīja NSL novērotāji.

LĪDERI NAV PĀRSTEIGTI

„Īpaša pārsteiguma nav,” atzīst ZZS Skrudas novada līderis A. Rudzroga. „Cerējam gan, ka mums būs četras vietas, bet arī par tām trim prieks. Skrudā startējam pirmo reizi, bet, paskatoties, kā mūsējiem klājas citviet, jāatzīst, ka rezultāti diezgan interesanti.” LRA saraksta pirmais numurs Loreta Robežniece intervijā pirms vēlēšanām norādīja, ka partijai vajadzētu saglabāt līdzšinējos astoņus mandātus. Tagad ir par vienu vairāk. „Prieks, ka cilvēki novērtē un skatās pēc padarītā,” tā L. Robežniece. „Varēsim turpināt novada attīstību, un ceru, ka pievienosies arī tie seši deputāti no pārējiem sarakstiem.” J. Jaunzēmam svētdien rīta pusē tālrunis bija izslēgts.

AKTIVITĀTE
Latvijā nobalsojuši 713902 (49,45%)
Kurzemē 90710 (47,43%)
Alsungas novadā 715 (59,43%)
Skrundas novadā 1934 (47,29%)
Kuldīgas novadā 8195 (42,11%)

Pagastu iedzīvotājiem pašvaldība bija organizējusi transportu. Lēnu ciema ļaudis bija vieni no aktīvākajiem.

Latvijas Reģionu apvienība

Vārds, uzvārds	Plusi	Svītrojumi	Balsis	Vietas nr.*
Loreta Robežniece	610	37	1655	1 (1)
Ainars Zankovskis	262	64	1280	2 (9)
Aldis Zalgauckis	221	102	1201	3 (4)
Ivo Bārs	149	86	1145	4 (10)
Ivars Grundmanis	155	93	1144	5 (2)
Aivars Sebežs	126	100	1108	6 (8)
Dzintars Ankevics	114	93	1103	7 (15)
Inese Ivāne	154	137	1099	8 (18)
Gunta Stepanova	158	149	1091	9 (3)

No sirds Latvijai

Vārds, uzvārds	Plusi	Svītrojumi	Balsis	Vietas nr.*
Juris Jaunzēms	206	19	550	1 (1)
Ainars Pīļeckis	100	40	423	2 (4)
Andrejs Salmins	78	31	410	3 (6)

Zaļo un Zemnieku savienība

Vārds, uzvārds	Plusi	Svītrojumi	Balsis	Vietas nr.*
Aivars Rudzroga	195	19	612	1 (1)
Benita Lielāmere	84	59	461	2 (2)
Valdis Pakulis	67	65	438	3 (4)

Latvijas Zemnieku savienība

Vārds, uzvārds	Plusi	Svītrojumi	Balsis	Vietas nr.*
Aivars Sokolovskis	157	21	376	1 (1)
Ainars Macpans	57	23	274	2 (2)
Jānis Šmidbergs	50	19	271	3 (4)

Par Alsungas novada izausmi

Vārds, uzvārds	Plusi	Svītrojumi	Balsis	Vietas nr.*
Daiga Kalniņa	112	5	296	1 (1)
Inga Bredovska	53	8	234	2 (2)
Zaiga Vanaga	51	7	233	3 (5)

Saitu zeme

Vārds, uzvārds	Plusi	Svītrojumi	Balsis	Vietas nr.*
Grigorijs Rozentāls	102	11	255	1 (1)
Māra Rozentāle	56	12	208	2 (6)

Par iedzīvotāju interesēm

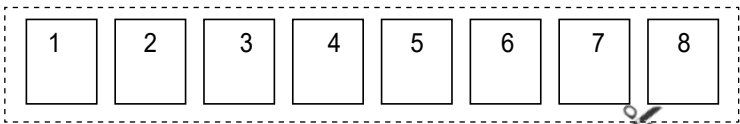
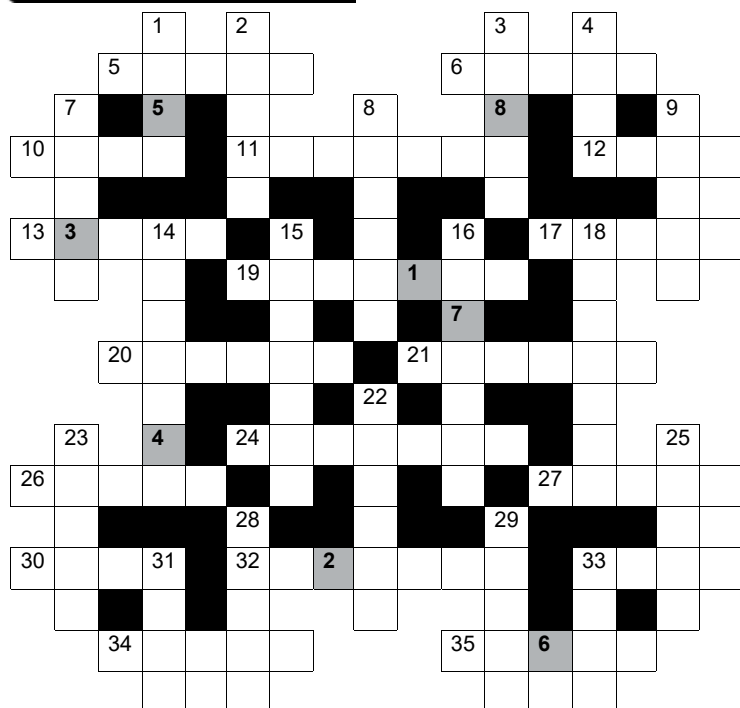
Vārds, uzvārds	Plusi	Svītrojumi	Balsis	Vietas nr.*
Voldemārs Dunajevs	73	4	181	1 (3)

Iveta Grīniņa, Jolanta Hercenberga, Inguna Spuleniņa, Daiga Bitiniece, Daina Tāfelberga, Roberta Prauliņa, Dainas Tāfelbergas un Jolantas Hercenbergas foto

* vietas numurs – pirms un pēc vēlēšanām

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Anda Straume.

Risinājumu gaidām līdz 7. jūnijam.

Horizontāli: 5. Kalēja darbnīca. 6. Paukošanas ierocis. 10. Ziemeļblāzma. 11. Debespuse. 12. Pekle. 13. Līka līnija. 17. Ģimene. 19. Glāstīt. 20. Tievš, sīks. 21. Iesauka. 24. Bezkrāsaina degoša gāze. 26. Šokolādes ražošanas izejviela. 27. Darbības paņēmieni. 30. Zivju olas. 32. Viegli satvert, pieskarties. 33. Tāds, kas nav īss. 34. Franču komponists (1803–1856). 35. Akas sienu nostiprinājums.

Vertikāli: 1. Nedaudzi. 2. Zodiaka zvaigznājs. 3. Meža dzīvnieks. 4. Pilsēta Latvijā. 7. Izglītots. 8. Neaizliegt. 9. Augļu koks. 14. Latvijas dziedātāja (dz. 1973). 15. Liela formāta informācijas izdevums. 16. Pilsēta Vidzemē. 18. Latviešu aktrise (1929–2008). 22. Mūzikas instruments. 23. Teritorija ārpus pilsētu vai pilsētciemata robežām. 25. Starpdrebe. 28. Somu pirts. 29. Šaurs gaismas kūlis. 31. Upe Āzijā. 33. Laika posms.

Pareizā atbilde: DIVERTIKULS (doba orgāna (piem., barības vada) sienas maisveida izspiedums uz āru).

Atbildes

Horizontāli: 3. Mandāts. 9. Kakadu. 10. Oponēt. 11. Laukmala. 13. Saīsties. 16. Vadi. 17. Cieņa. 18. Anīss. 20. Nami. 21. Tīri. 22. Rums. 23. Sēdes. 24. Asaka. 26. Naīva. 28. Banka. 30. Meli. 31. Alga. 32. Paka. 33. Skala. 35. Lieks. 36. Nora. 38. Piedevas. 41. Students. 43. Sīgas. 44. Nievas. 45. Ausaine. **Vertikāli:** 1. Pasaka. 2. Taukains. 3. Muša. 4. Noma. 5. Āķis. 6. Soļi. 7. Postenis. 8. Vēders. 12. Līcis. 14. Amats. 15. Tendences. 16. Varonis. 18. Aras. 19. Statika. 25. Sala. 27. Valodīgs. 28. Balva. 29. Apsēt. 30. Mandeles. 34. Klints. 37. Rātnas. 39. Vasa. 40. Sens. 41. Sari. 42. Usne.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Jānis Lodziņš, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Biruta Insberga, Ausma Kreidere, Arnis Gulbis, Skrudas pasta nodaļas kolektīvs.

Pēc balvas redakcijā gaidām **VILNI BĒNIŅU**.

Atmiņjumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīkla konkursam*, *Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstulju kastītē. Balvā vērtīga dāvana.

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

Latvijas hokeja vēsture

Hokeja elpas skartie autors Ē. Grubovskis – leģendārā Viktora Tihonova līdzgaitnieks un pēctecis Rīgas *Dinamo* galvenā trenera amatā – paver priekškaru uz populārās komandas ikdienas noslēpumiem un kopā ar lasītāju Latvijas hokejā izaigā vairāk nekā 80 gadu vēstures līkločus.

Placebo principi veselībai

Grāmatas *Tu esi placebo* pamatā ir ievērojami ārstniecības un farmācijas pētījumi, kuros apstiprināta ticības un pārliecības ietekme uz fizisko un garīgo veselību. Autors Dž. Dispenza iesaka, kā placebo principus apgūt un izmantot, lai veselību uzlabotu bez zālēm un operācijām. Praktiski padomi un metodes, kā noskaņot prātu veselības atgūšanai.

KONKURSIŅŠ

Tēlotājmākslas spēle

115. kārta

Šis mākslinieks (1891–1969) bija vācu gleznotājs un grafiķis. Viņš bija vecākais no trijiem bērniem, tēvs strādāja dzelzs lietuvē un māte bija šuvēja. Viņš uzskatāms par vienu no nozīmīgākajiem jaunās lietišķības (*Neue Sachlichkeit*) māksliniekiem. Viņa darbiem ir raksturīgs cietsirdīgs un skarbi reālistisks kara brutalitātes attēlojums.

Atbildes gaidām līdz **6. jūnijam 12.00: Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks**, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē. Balvā vērtīga dāvana.

114. kārtas atbilde: Pauls Klē. *Mana istaba*, 1896.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Guntis Obodņikovs.

MANS VAĻASPRIEKŠ

FIDGET SPINNER* – šī gada rotaļlieta

Pirkstos virpināmais *Fidget Spinner*, kas saspringtā situācijā palīdz nomierināties un koncentrēties, strauji iekaro pasauli un ir tā sauktā rotaļlieta katrai dienai. Tā domāta sīkās motorikas attīstībai jeb pirkstu veiklībai un nervu nomierināšanai. Tā arī palielina spēju koncentrēties un trenējot līdzsvara izjūtu. Viss, kas jādara, – jāgriez.

Kuldīgas skolnieks Rihards Rozentāls uzskata: „Spineris ir vienkārša, bet laba rotaļlieta.”

KAUT KAS JAUNS

Par šo jaunumu pastāstīja Kuldīgas Centra vidusskolas audzēknis Rihards Rozentāls un viņa mamma Sandra.

Rihards, kurš brīvo laiku pavada parkūrā un sācis apmeklēt arī jaunsardzes nodarbības, šo rotaļlietu izmanto katru dienu. „Pirmo reizi par to uzzināju aprīlī, kad biju ciemos pie brālēna Ventspilī. Kuldīgā tad tās nepārdeva, un te neviens neko par tām nezināja. Maija sākumā spineri parādījās mūsu veikalos.

Esmu dzirdējis, ka šī *Fidget* sērija turpināsies ar līdzīgām rotaļlietām. Man ir divas tādas. Vietnē *YouTube* esmu redzējis video, ka ar tiem var izpildīt dažādus trikus, nevis tikai griezt. Kopā ar draugiem griežam uz laiku, kuram ilgāk. Es tagad gaidu, kad varēšu nopirkt to ar gaismiņām. Tiem ir dažādi veidi – gan lielāki, gan mazāki, atšķiras arī materiāls. Es to lietoju vairāk ārpus mājas.” Pūsis ar draugiem mēģinājuši paši tādu uztaisīt no koka. Tas ir diezgan mazs, un to visur var paņemt līdzi.

AIZSTĀJ TELEFONA SPAIDĪŠANU

Riharda mamma Sandra Rozentāle ir pārdevēja bērnu preču veikalā *Lāčuks* un jūtas pārsteigta par pieprasījumu pēc šīs ierīces: „Kad maija sākumā bija jāpasūta preces, zvanīju dēlam un jautāju, kā tās pareizi sauc. Parasti rotaļlietas pieprasa pēc reklāmām internetā vai televīzijā, bet šai reklāmu nav, tāpēc pārsteidza milzīgais pieprasījums. Vecāki grib pirkt bērniem, jo tās nomierinot. Tad arī neesot nepārtraukti jāspaida telefons. Kāda mamma to vēlējās bērniem uzdāvināt, beidzot skolu. Saka arī, ka esot ārstnieciski un nomierinot. Pagaidām neko negatīvu neesmu dzirdējis.

Ir bijušas dažādas rotaļlietas, kā beibleidi un citas spēlītes, bet šādu rīku ieraudzīju pirmo reizi. Arī pēc beibleidēm mammas veikalā stāvēja rindā, bet spineri tos pārspēj. Katrs bērns nāk un skatās, vai bijis piedevums: citi meklē ar asarām acīs, citi gaida jau nedēļu. Nāk arī pieaugušie, kuri kārtīgi izpēta, vai rotaļlieta ir kvalitatīva.”

Daudziem šīs griežamās mantiņas vēl nav, bet tie, kam jau ir, meklē citas krāsas un materiālu. „Šī aiz-

Fidget Spinner tiek dēvēts par pirkstu vingrinātāju. To griež, turot rokās vai noliekot uz kādas virsmas.

INTERESANTI

Par spineru izgudrotāju ir dažādas versijas. Viena no tām – 1993. gadā to radījis Ketrīna Hetingere, kas redzējusi, kā Izraēlā jaunieši policistiem met ar akmeņiem, un gribējusi radīt nomierinošu spēlīti. Vēl kā iemesls minēts tas, ka slimības un muskuļu vājuma dēļ viņa nav varējusi spēlēt ar savu meitiņu, tāpēc izdomājusi šādu rotaļlietu.

Šogad maijā kādā intervijā ASV radiostacijā Skots Makoskerijs stāstījis, kā 2014. gadā izgudrojis metāla ierīci kas griežas, lai tiktu galā ar paša nervozitāti IT sapulcēs un telefonkonferencēs.

Pērn decembrī žurnāls *Forbes* publicēja rakstu par šo ierīci kā teju vai obligātu biroja rotaļlietu 2017. gadā. Martā internetā izplatījās video, kas rādīja trikus ar pirkstu vingrinātāju, un jau aprīlī tas kļuva ļoti pieprasīts.

Tam piemīt nomierinošs efekts – tas palīdz mazināt spriedzi un koncentrēties. Palīdzot cilvēkiem, kuriem ir problēmas ar uzmanību. Noderēšot arī muzikantiem, kuriem vajag ievingrināt pirkstus. Mazinot sliktus ieradumus, piemēram, nagu graušanu.

rautība tik ātri neapstāsies. 200 spinerus var pārdot divās dienās, un tos meklē ne tikai kuldīdznieki, bet arī iebraucēji. Es to atbalstu – kaut piecus nopirkšu, lai bērnam nav jāsež pie datora! Turklāt tas ir lēts,” smeļ Sandra. Vēl Kuldīgā tos var iegādāties veikalā *Pūks, Zvaigznes ABC* un Jāņa Rozes grāmatnīcā, kā arī citur.

* Angliski – *fidget* (nervozēt), *spinner* (vērpējs)

Lāsma Reimane, Roberta Prauliņa foto

PAGĀTNE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Friča Dūka atmiņas

/Glabājas Nīkrāces pamatskolā/

SOCIALDEMOKRĀTU IESPAIDĀ

„Kad es 1918. gada aprīlī atgriezies no bēgļu gaitām savās mājās Nīkrāces pagastā, tad atradu, ka pie vācu okupācijas varas iecirkņa pārstāvja, Nīkrāces pagasta Dzeldas muižas īpašnieka barona Kleista ir rakstvedis, jauns puisis ap divdesmit gadiem – Fricis Deglavs. No sarunām ar viņu es nopratu, ka viņš ir kreisi noskaņots, viņš abonēja arī vācu sociāldemokrātu avīzi, ja nemaldos, *Arbeiter Zeitung*.”

Toreiz Nīkrāces pagastā dzīvoja arī skolotājs Miķelis Rozentāls, kas sevi dēvēja par sociāldemokrātu, viņam pagasta jauniešos bija diezgan liels iespaids. Nīkrāces pagastā pirmā iedzīvotāju sapulce notika 1918. gada 17. novembrī, tur izvēlēja pirmo pagasta padomi. Tā kā muižas vēl nebija dalītas, tad padomē ievēlēja divas trešdaļas bez-

zemnieku, kas nonāca Rozentāla politiskā vadībā. Jaunā padome pirmā sēdē izraudzīja izpildu komiteju, kurā par priekšsēdētāju ievēlēja mani un par sekretāru – Deglavu.”

BĒG NO IESAUKUMA

„1919. gada janvārī boļševiku spēki bija atnākuši līdz Ventai. Mūsu kaimiņos Rudbāržos atradās Oskara Kalpaka bataljons, un bija paredzams, ka drīzumā iesauks armijā jaunos vīriešus. Lai no tā izvairītos, lielākā daļa nīkrācnieku, padodoties Rozentāla aģitācijai, pārgāja pāri Ventai pie boļševikiem, un tā kādā februāra naktī pazudis arī mūsu sekretārs Deglavs. Rozentālu šis darbības dēļ apcietināja, bet līdz tiesai nenonāca, jo Satversmes sapulces vēlēšanās viņu ievēlēja kā sociāldemokrātu kandidātu.”

STARP VĀCIEŠIEM UN BOĻŠEVIKIEM

1919./1920. mācību gadā skolā

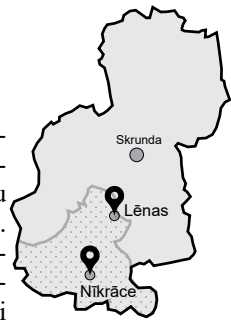

Nīkrāces sešklasīgā pamatskola 1920. gadā.

bija tikai divi skolotāji – Marija un Jānis Luči. Vēlāk bija pieci: Miķelis Rozentāls, Ādams un Emīlija Grēberi, abi Luči. Klases vairs nebija apvienotas, bet, tā kā bija tikai pieci skolotāji, tad pēc kārtas viena klase bez skolotāja strādāja dežuranta uzraudzībā. Mācības bija parastās, tikai krievu valodu vairs nemācīja.

Kādu dienu Nīkrāces skolas audzēkņi Fricis Simsons, Alfrēds Ka-

Dzintra Liekmane
(Topošās grāmatas fragmenti.
Sākums 2016. gada 24. oktobrī.)

merovskis un Alberts Grošs pārbēga pāri Ventai pie boļševikiem, lai karotu pret vāciešiem. Šī notikuma dēļ kādu dienu vācieši skolu aplenca un apcietināja skolotāju M. Rozentālu.

Tajā laikā sāka organizēties latviešu strēlnieku vienības. Arī skolā pie apkalpotāja Ruševica atradās apslēpti ieroči strēlnieku apbruņošanai. Daudzi bijušie Nīkrāces skolas audzēkņi vēlāk cīnījās strēlnieku rindās, piemēram, Liņķis, Frīdbergs u.c.

SKALU GAISMĀ

Toreiz skolu apgaismoja ar korbīda lampām, ko drikstēja

dedzināt tikai noteiktās mācību stundās. Pēc stundām interntieki gāja lejā, dedzināja skalus, gāja rotaļās, dziedāja tautas dziesmas un stāstīja pasakas, kamēr bija jāiet gulēt. Apakšstāva telpās bija ķieģeļu grīda (atsevišķās vietās tā saglabājas vēl līdz 1961. gadam). Īsi pēc kara skolēnu vēl nebija daudz, bet katru gadu skaits palielinājās, jo dzimtenē daudzi atgriezās no bēgļu gaitām. Skolā bieži iestājās jau gados vecāki skolēni. Jaunu grāmatu nebija. Ģeogrāfiju un dabas mācību apguva pēc krievu valodā sarakstītām grāmatām. 1919. gadā tās jau sāka parādīties latviešu valodā. Nu visas mācības notika dzimtajā valodā.

(Turpmāk vēl.)

PIRMS 20 GADIEM UN TAGAD

Dzīve starp Kuldīgu un Rīgu

Kuldīgas prokurore Dzintra Roga vienmēr bijusi enerģiska un šarmanta.

Dzintra vienā no braucieniem, ko rīkoja agrākās kolēģes no Kuldīgas ģimnāzijas.

„Strādāju par prokurori, bet vispirms esmu sievietē,” tā pirms 20 gadiem Kurzemniekam teica Dzintra Roga, kura tolaik strādāja Kuldīgas rajona prokuratūrā.

Tagad viņas ikdienu rit starp Kuldīgu un Rīgu, jo dzīve savedusi kopā ar jaunības dienu mīlestību Uldi. „Kā Margaritai Stārasei,” Dzintra saka. „Pazīstami esam jau 40 gadu, bet katram bija sava dzīve.” Uz Kuldīgu viņa cenšas atbraukt reizi nedēļā – te ir draugu kompānijas, te dārzs. Arī Uldim pie Ventas jau esot iemīļotās makšķerēšanas vietas.

„Rīga man ne visai patīk, jo bieži

vien nav, ko darīt. Kuldīgā man ir tik daudz draugu, ka spēj tik paspēt! Skola, prokuratūra, ogu lasīšanas un dārza kompānija...”

PIETRŪKA LĪDZ 27 GADIEM

Dzintra atzīst, ka uz prokuratūru bija ļoti apvainojusies, jo viņai nebija ļauts nostrādāt vēl pāris mēnešu, kas pietrūkuši līdz apaļiem 27 gadiem. „Tas bija laiks, kad mūs, vecos, neturēja – visus aizsūtīja

pensijā. Pēdējos trīs gadus strādāju apgabala prokuratūrā. Bet Kuldīgas ģimnāzijā mācīju likumdošanu līdz 2009. gadam, kad mainījās programma.” Skolā strādāt patīcis, vienai

klasei viņa pat bijusi audzinātāja. „No direktores Janas Jansones un arī no kolektīva jutu labu attieksmi. To laiku atceros ar prieku. Reizēm šķitīs, ka pedagogija manā personā varbūt ir zaudējusi labu skolotāju, jo jutos tur ļoti labi. Vēl aizvien eju uz ģimnāziju, kur mani aicina uz pasākumiem. Šis kolektīvs man ļoti mīļš.”

Dzintra atklāj, ka pēc aiziešanas pensijā no darba prokuratūrā sākumā bijis grūti. Emocionālo kritienu palīdzējis kompensēt darbs skolā. Arī tagad viņa reizēm Nodarbinātības valsts aģentūrā lasa lekcijas darba un citās tiesību jomās: „Kad tur piešķirts finansējums un tiek izveidots kāds kurss, es palīdzu.”

Dz. Roga atzīst, ka Kuldīgas novada domes administratīvajā komisijā nav bijusi čakla sēžu apmeklētāja. Pāris reizi viņa arī balotējusies pašvaldības vēlēšanās: „Un diezgan augstu tiku – līdz 4. vietai.” Šoreiz gan politikā negrasoties iet – darāmā tāpat pietiekot.

KAD OGAS NOSKAN GROZĀ

Par vaļaspriekiem Dzintra sauc mežu, dārzu un ceļojumus. „Prokuratūrā bija šoferis Gunārs Vīgants. Viņš mūs, meitenes, audzināja, ka laiks jāatvēl ne tikai darbam, bet

arī atpūtai. Viņš teica: „Sakārtojiet darbus, un pēcpusdienā aizbrauksim uz mežu!” Tā viņš mūs veda sēnēs un ogās. Nu tā slimība ir tālu manī iekšā! Ieeju mežā un jutos kā medību suns, kad gribas skriet un meklēt. Kad salasu pirmo litru ogu un pārberu lielajā grozā, tās noskan pārklāj groza dibenu. Tik patīkami! Bet, kad nāku no meža ar pilniem spaiņiem, tad ir grūti.”

Dārzs bijusi aizraušānās arī pirms 20 gadiem. „Rīgā man ir suni un ejam uz dārzu. Viņš grib pastaigāt pa citiem dārziem un reizēm mani sargā. Sauloties man arī patīk – dārzā ar pliku muguru. Nostrādāju divas stundas, tad jāizstaiņās. Savienojumu patīkamo ar lietderīgo.” Pierīgā abiem ar draugu esot vasarnīca.

INTERESĒ ZIEMEĻI

„Rīgā man ir cita kompānija, bet vairāk esmu pieradusi Kuldīgā, kur eju pa ielu un visi pazīstami.” Ceļot iznāk kopā ar radiem un Kuldīgas draugiem. Viens no brāļa dēliem dzīvo Briselē. „Trīs brāļa dēli gājuši manās pēdās – ir juristi,” Dzintra lepojas.

Par ceļošanas kāri viņa saka: „Izbraukāta visa Eiropa. No pilsētām visvairāk patikusi Londona un Prāga. Šogad brauksim uz Rumāniju. Islande bija atšķirīga no citām zemēm. Mani vairāk interesē ziemeļi – labprāt apskatītu Kanādu, Ziemeļameriku, Aļasku... Bet tur jau laikam neiznāks. Vēl gribētu redzēt Grenlandi, bet visi mani atrunā. Tur bieži esot tik slikts laiks, ka samaksātā nauda vējā un neko nevarot apskatīt.”

Iveta Grīniņa
V. Plūdoņa Kuldīgas
ģimnāzijas arhīva foto

KULDĪGAS AVĪZĒS

Kuldīgas Vēstnesis pirms 90 gadiem

Vecākā sieviete pasaulē

Turku avīzes ziņo, ka tāda at-rasta Angorā, 160 gadus veca. Viņa precējusies vienu reizi un dzemdējusi desmit bērnus, kas visi miruši. Pēdējais miris 90 gadu vecumā. Pēc vīra nāves viņa dzīvo pie sava znota. Vecā Fatima esot vēl ļoti žirgta garīgi un miesīgi un savas jautrības un labā gara stāvokļa dēļ ļoti iecienīta visā apkārtnē.

Jaunais Kurzemnieks pirms
80 gadiem

Sodis kailpeldētājus

Mūs lūdz aizrādīt, ka Ventā ap rumbu daudz peldētāju nelieto peldkostīmus, tā izrādīdami piedauzību ekskursantiem un dāmām, kurām jāapmierinājas ar peldēšanu leļpus tīla nehigiēniskos apstākļos, kur Ventā ietek pilsētas kanalizācijas. Kailiem aizliegts uzturēties Ventmalā un peldēties rajonā no Zelģu pirtiņas līdz lopkautuvei. Noteikumu pārkāpējus smagi sodīs. Nūdisma cienītājiem peldēšanās rajons nozīmēts ap Vijolišu gravu.

Padomju Kuldīga pirms 70 gadiem

Nekārtības komercrestorānā

Kuldīgas iedzīvotāji vēlas priekšzīmīgu kārtību un tīrību komercrestorānā *Metropole*, kur daudzi pusdieno. Tomēr tā visa tur neatrast. Uzeja restorānā vienmēr netīra. Arī telpās ne vienmēr priekšzīmīga tīrība. Trūkst cenu rādītāja, tā apmeklētāji nav pārlicināti, vai viņi nepārmaksā. Bieži restorānā daudz stipri ierēbušu cilvēku, kas traucē pārējos.

Zilajam karogam vajag dabas un cilvēku līdzdalību

21 Latvijas tīrākajā peldvietā un trīs jahtu ostās nupat pacelts Zilais karogs – par trim vairāk nekā pērn, apliecinot, ka arī pie mums šī starptautiskā ekosertifikāta popularitāte pieaug, lai gan izcīnīt to nemaz nav tik viegli.

PĀRSPĒJAM KAIMIŅUS

Šogad pasaulē Zilā karoga sertifikātam aprit jau 30 gadu. Latvija šai kustībai pievienojās 1998. gadā, kad karogs tika pacelts Ventspils pludmalē (pirmajā un tobrīd vienīgajā vietā Baltijas valstīs). Nākamajos gados tam pieteicās vēl dažas pašvaldības Kurzemes piekrastē un Jūrmalā. Kopš tā laika skaits ievērojami audzis un ģeogrāfija paplašinājusies: par tīrām, vides prasībām atbilstošām atzītas arī peldvietas pie iekšzemes ūdeņiem. Turklāt Latvija turpina pārspēt Lietuvu un Igauniju, bet Kuldīgas Mārtiņšala, kurā Zilais karogs plīvo astoto sezonu, joprojām ir vienīgā tāda peldvieta pie upes.

„Kuldīdznieki laikiem ar dabu sarunājuši un iekārtojušies labā vietā, jo ūdens kvalitāte Mārtiņšalas peldvietā novērtēta kā izcila – citiem pie upēm Latvijā tas līdz šim nav izdevies,” atzīst Zilā karoga programmas koordinators Jānis Ulme.

Izglītībai vides aizsardzībā ir lielāka atdeve, tāpēc Zilā karoga pacelšanā Mārtiņsalā bija maz oficiālu runu, bet daudz nodarbjū jaunajai paaudzei. Attēlā: Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas 3. un 4. klase.

SAISTĪBĀ AR TŪRISMU

Latvijā Zilā karoga programmu koordinē Vides izglītības fonds (VIF). Tā pārstāvis Jānis Ulme norāda, ka kandidātu un prasību izturējušo pretendentu skaita pieaugums šogad liecina – tūrisms attīstās saistībā ar vides aizsardzības interesēm. Tas ir viens no kustības galvenajiem mērķiem. Zilā karoga kritērijos ņemti vērā visi vides aizsardzības un ilgtspējas faktori, liela uzmanība pievērsta vides kvalitātei un bioloģiskās daudzveidības sargāšanai, tā garantējot drošu atpūtu tīrā dabā. Iesaistoties kampaņā, pašvaldības vai citi apsaimniekotāji apņemas arī sabiedrību informēt un izglīt.

LĪDZ SĀKA ARĪ IZPILDĪT

Zilā karoga pieteikumi tiek vērtēti divos līmeņos: nacionālajā un starptautiskajā. Lai to saņemtu, jāizpilda 29 kritēriji četrās grupās, kas pēdējos gados kļuvuši stingrāki.

„Ir trīs galvenās lietas, par kurām cīnījāmies, līdz pašvaldības tās sāka pildīt, saprotot, ka citādi nevarēs,” saka J.Ulme. „Pirmā – lielāks uzsvars uz izglītību. Sadarbība ar skolām un izzinoši pasākumi, ne tikai tas, kas prasīts

29 kritērijos, nes lielāku atdevi. Lai nav tikai tā, ka pašvaldība visu sagatavo, tad ar svinīgām runām paceļ karogu un nodrošina servisu, bet lai tiktu iesaistīta sabiedrība, īpaši jaunie cilvēki.

Pēc gadiem pieciem vides audzināšanā var labi redzēt augļus. Cilvēks ne tikai labāk saredz skaisto dabu un sakārtotību, bet arī jūtas par to līdzatbildīgs. Bieži vien, cīnoties par budžetu, stresojot, kad nāk projektu pieteikuma termiņš, par to aizmirstam. Kuldīga ir viens no labākajiem Latvijas piemēriem – šeit ir daudz ekoskolu, sadarbība izpaužas diezgan reāli.”

PIESĀRŅOJUMS NO SVEŠIEM

Otra nozīmīga aktualitāte vairāk attiecas uz jūras pludmalēm un jahtu ostām. Zilā karoga kritērijos noteikta metodoloģija, pēc kuras attiecīgajā platībā tiek novērtēta vides kvalitāte. Bet nav pietiekami formulēta piesārņojuma mazināšana jūrā. Iekšzemes peldvietas pie ezeriem un mākslīgajām ūdenskrātuvēm ir mazas un diezgan kompaktas, Latvijā tās nav tik piemēslotas, kā to ar piekrasti izdara straumes jūrā. Tiesa gan, ar upēm ir citādāk, jo

tās šķērso lielu teritoriju un pat vairākas valstis.

„Mārtiņšala atrodas ļoti labā vietā,” atzīst VIF pārstāvis. „Ventas augštecē nav piesārņojuma avotu. Tas ir galvenais, kas šo upi atšķir no daudzām citām. Gaujā pie Siguldas ir daudz skaistu vietu, varbūt pat vairāk labiekārtotas nekā Mārtiņšala. Tās varētu pretendēt

”Veselības inspekcija aicina atpūtniekus peldvietā ievērot higiēnas prasības un pat tās tuvumā nevest dzīvniekus.

uz Zilo karogu, bet nevar nodrošināt ūdens kvalitāti. Tāpat šādu iespēju nav Rumbulai pie Daugavas, kur pēdējos gados daudz izdarīts vides tīrībā. Kuldīdznieki laikiem ar dabu sarunājuši un iekārtojušies labā vietā. Ūdens kvalitāte Mārtiņšalas peldvietā novērtēta kā izcila. Cik man zināms, vismaz pēdējos astoņus gadus tā arī tāda bijusi.”

MAZINĀT JEBKĀDUS RISKUS

Drošība ir trešā svarīgā lieta, kurai nu Zilā karoga programmā pievērsta lielāku uzmanību. Iepriekš tā vairāk bijusi glābšanas dienestu kompetence. „Tagad brīvprātīgi obligātā kārtā rosinām apsaimniekotājus daudz smalkāk izvērtēt visus riskus,” norāda J.Ulme. „Vispārīgi it kā ir zināms, kur katrā vietā bīstamās straumes un gultne. Bet drošības nolūkos jāpārskata vēlreiz – varbūt vajag ierobežot peldēšanos, vairāk informācijas, lai samazinātu nelaimju risku. Lai vismaz Zilā karoga pludmales nepapildina mūsu jau tā bēdīgo ūdens statistiku, kas ir viena no sliktākajām Eiropā, ņemot vērā iedzīvotāju skaitu.”

TRĪS ZVAIGZNES – IZCILA KVALITĀTE

Pēc Eiropas direktīvām Veselības inspekcija Mārtiņsalai devusi visaugstāko ūdens kvalitātes novērtējumu – trīs zvaigznītes. Tas nozīmē, ka peldēšanai tas ir izcili labs, mikrobioloģiskajai kvalitātei ilgstošā vērtējumā vajadzētu būt stabilai, jo nav konstatēti būtiski piesaļumi no augšteces. Taču var ietekmēt piesārņojums no apkārtnes, īpaši no vietām,

kurās kanalizācijas notece nav pieslēgta centralizētajai sistēmai. Drauds var būt arī negaidīta notekūdeņu sistēmas avārija. Ūdens kvalitātes labad Veselības inspekcija aicina atpūtniekus peldvietā ievērot higiēnas prasības un pat tās tuvumā nevest dzīvniekus. Sabiedrības veselības uzraudzības un kontroles departamenta Kurzemes nodaļa pēdējos ūdens paraugus pārbaudījusi maijā, un piesārņojums nav atrasts.

UZLABO IEKĀRTOJUMU

Gatavojoties peldsezonai, uzlabots Mārtiņšalas labiekārtojums. Atjaunots informatīvais stends, uzlikta jaunas norādes, ar smiltīm papildināta pludmale un volejbola laukums. Bez ierastajiem darbiem tiks izsludināts iepirkums jaunam rotaļu laukumam. Būs šūpoles, slīdkalniņš, dažādi elementi kāpelēšanai, pievilksnās stienis u.c. ierīces. Tā kā vasarā atpūtnieki iecienījuši brīvo laiku pavadīt aktīvi, pie volejbola laukuma izveidos vēl otru. Tāpat ierīkos jaunus soliņus un piknika galdus. Visam vajadzētu būt gatavam jūlijā.

Daina Tāfelberga, autore un Roberta Prauliņa foto

Makšķernieki ir kārtīgi

Tā kā licencētā makšķerēšana Ventā pie Kuldīgas kopš šīgada ir pašvaldības ziņā, tās pārstāvji maijā pārbaudīja, kā zivju kārotāji iecienītākajās vietās uzvedušies.

SIA Kuldīgas komunālie pakalpojumi (KKP) sabiedrisko attiecību speciāliste Anita Zvingule stāsta, ka Ventas krastos no Pārventas estrādes uz leju līdz Umuļu purvam Padures pagastā savākts vairāk nekā 200 litru sadzīves at-

kritumu. Savukārt pilsētā pie upes zaļumsaimniecības darbinieki salasījuši 4000 litru atkritumu. Šeit arī uzturas lielākais makšķernieku skaits, tomēr viņus nevarot vainot ne vides piesārņošanā, ne likumu neievērošanā.

Kopā ar pašvaldības policiju KKP pārstāvji pa licencēto upes posmu nobrauca ar laivu, vienlaikus pārbaudot, vai makšķerniekiem ir atbilstoša atļauja ķert tur zivis. Piekļūt krastiem ar automašīnu ir grūti zemes reljefa un īpašuma statusa dēļ. Arī laivot sarežģīti, jo zemā ūdens līmeņa dēļ vairākās vietās Venta ir ļoti sekla. Kā atzīst A.Zvingule, lielākā daļa zvejas vietu

bija tīras, radot iespaidu, ka makšķernieki cenšas aiz sevis savākt. Lielākie piecūkotāji ir atpūtnieki – uz to norāda atkritumu saturs ballīšu vietās: stikla pudeles, skārda bundžas, čipsu un cigarešu pakas, plastmasas trauki, pudeles un maisiņi. Tāpat konstatēts, ka dažviet krastā ar labu nodomu ierīkotas atkritumu urnas, bet tās izvazājuši dzīvnieki. Pārbaudot makšķerniekus,

pārkāpumi nav konstatēti – licences bijušas un

šana uz Ventu attiecas no punkta 100 m augšup pret

”Lielākie Ventas krastu piecūkotāji esot nevis makšķernieki, bet atpūtnieki – uz to norāda atkritumu saturs ballīšu vietās.

loms nav pārsniedzis atļauto.

Arī turpmāk notiks regulāra krastu apskate laivojot. Licencētā makšķerē-

straumi no ķieģeļu tilta un lejup līdz Abavas ietekai. Pavisam atkritumi upes krastos jālasa 18 kilometros.

PĀRDOD

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES par izdevīgām cenām. Tālr. 26008005.

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES. Mērīšana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv. Tālr. 26441415.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU.** Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU.** Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU,** zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

Nomaļu **MALKU.** Tālr. 29883311.

Skaldītu lapkoku **MALKU.** Tālr. 29974786.

SIA **LATEIRA****pērk CIRSMAS, MEŽA ĪPAŠUMUS.**

- Palīdz noformēt dokumentus,
 - veic cirsmu iestigošanu, dastošanu, novērtēšanu.
- Tālr. 63428509, 27020562, 29997742, fakss 63428523, e-pasts: info@lateira.lv.

PĒRK

SIA **Lāses AM** kautuve par labām cenām iepērk **GOVIS, BULĻUS, TELES.** Bioloģiski sertificētiem lopiem augstas cenas. Piemaksa par nodoto

lopu daudzumu, par gaļas šķirņu lopiem. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS.** Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

TELUS, TELES. Tālr. 29932803.

AUTOMAŠINAS. Tālr. 20278671.

TRAKTORUS, AUTOMAŠINAS, piekabes, inventāru. Tālr. 26104984.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

CRAFT WOOD pērk visu veidu **MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Atjaunojam taksācijas. Tālr. 26360308.

SPORTA KALENDĀRS

- 6.VI 19.00 A.Grundmaņa stadionā – Kuldīgas novada atklātais čempionāts **FUTBOLĀ.**
- 7.VI 16.00 Vēžezērā – **ORIENTĒŠANĀS** sacensību seriāla *Taciņas* 10. kārtā.
- 8.VI 11.00 Kuldīgā, A.Grundmaņa stadionā – Kurzemes tūre **FUTBOLĀ** U-8 grupai.

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums par ļoti labu samaksu nopirks **MEŽA ĪPAŠUMU** vai augošus kokus jūsu īpašumā. Sertificēts taksators izgatavos meža inventarizācijas lietu, cirsmu skices, robežstīgu un kupicu atjaunošanu. Uzņēmuma mežzinis sniegs jums profesionālas konsultācijas par nepieciešamajām mežsaimnieciskajām darbībām jūsu īpašumā **BEZ MAKSAS.** Garantējam gan profesionālu un godīgu attieksmi, gan ļoti labu samaksu. Tālr. 26129919, 28368838, e-pasts: info@lmu.lv.

SIA **PRIEDES AG** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS.** Tūlītēja, visaugstākā samaksa. Tālr. 26993794.

SIA **Priedes AG** meža pie ceļa pērk **ZĀGBALĶUS, TARU,** papīrmalku, finieri. Tālr. 27119705.

Pērk ozola un oša **ZĀGBALĶUS,** oša **KAMINMALKU** (3 m). Tālr. 29997742.

Iepērkam **MALKU** (3 m), **PAPĪRMALKU.** Samaksa tai pašā dienā. Tālr. 26125312.

VINGLIEMEŽUS no 3 cm diametrā, transports pa visu novadu 24/7. Atļaujas nr. 3,6/22/2017–N. Tālr. 26284210.

LPKS **ZELTA TELŠ**

Iepērkam **LIELLOPUS** un **JAUNLOPUS.**

Augstas cenas. Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu. Tālr. 26114519.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties B, BE, C, CE, D, 95. koda autovadītāju kursiem Kuldīgā, ir dienas un vakara grupas. Sīkāka informācija pa tālr. 29491388, 63322550.

MODRA AUTOSKOLA rīko **ĀTROS** B, BE, C, CE un 95. koda autovadītāju kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Tālr. 26120089.

PĒTERA AUTOSKOLA rīko **95. KODA** kursus. Atlaide 20%. Tālr. 29210837.

AUTOSKOLA Universāls 8. jūnijā 18.00 rīko autovadītāju kursu Skrudas kultūras namā. Tālr. 26446270.

Citādāka **MEŽIZSTRĀDE** ar **IZVEŠANU, TRANSPORTĒŠANU** – rezultātā jūs iegūsi vairāk naudas, www.proto.lv, tālr. 26125312.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380, 26458900.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU.** Tālr. 29605105, 28205914.

Tīrām **DZIĻURBUMUS.** Tālr. 29296723.

Tīra un remontē **AKAS.** Tālr. 27448331.

KAPAKMEŅI no laukakmens Dzirnau ielā 42.

PAZUDIS

Vācu medību **TERJERS,** melns ar brūnu un kupētu asti. Tālr. 28355232.

VĒLAS ĪRĒT

Lauksaimniecības **ZEMI** Turlavā vai blakus pagastos. Tālr. 29256093.

LĪDZJŪTĪBAS

Līdzjūtība Rudeņu ģimenei, tuvu cilvēku pavadot.

Parka ielas 14. mājas kaimiņi

*Ir aplkusuši soļi,
Vien paliek mīlestības gaišais stars.*
/O.Vācietis./

Mūsu līdzjūtība Dainai Ješkevicai, māmiņu mūžībā pavadot.
Čaupes meitenes

VAJADZĪGI

SIA **Lāses AM** (41201007493) piedāvā darbu **ATSLĒDZNIĒKAM, STRĀDNIEKIEM** kautuvē (lopu kaušana), C,E kategorijas **AUTOVADĪTĀJAM.** Tālr. 29463685, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA **Alitēni** (41203010661) piedāvā darbu **AUTOVADĪTĀJAM** uz kokvedēja. Tālr. 29474835.

SIA **Premium Wood** (41203050927) – **DĒĻU PAKOTĀJI** pie daudzzaģa. Tālr. 20419721.

Kokapstrādes uzņēmums SIA **Vēvers** (41203017104) piedāvā darbu **ASINĀTĀJAM.** Tālr. 28635733.

SIA **PLANKA** (41203014682) – fiziski vesels **STRĀDNIEKS** zāģētavā. Tālr. 29143544.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv!

PIRMDIENAS VIESI**Darīt sirdij tīkamo**

Latvijas autokrosa čempionāta sarakstā jau 11. sezonu 1600 cm³ klasē atrodams arī kuldīdznieka, komandas **Greenwald Racing Team** braucēja **JĀŅA GRĪNVALDA** vārds, bet viņa vislielākais atbalsts ir **ANDRIS GRĪNVALDS.** Tēvs un dēls. Abi šī sporta veida pārzinātāji.

Vai sezonai esat gatavi par 100 procentiem?

Jānis: – Tā vis nevarētu teikt. Vairāk auto sagatavojām vizuāli. Protams, jāizdara arī tehniskās lietas. Aiz muguras ir divi Latvijas čempionāta posmi. Pirmais tradicionāli ir aprīļa beigās (Smiltēnē), otrs 27. maijā bija Vecpils trasē – kopumā seši posmi. Sezonas pirmajā cīņā gāja smagi, jo trase ļoti dubļaina, tomēr ar rezultātu esmu apmierināts.

Andris: – Tehniskā puse sarežģītā: auto ielikts jauns motors, arī citas lietas jāpieregulē, piemēram, elektronika, iepļūde, izpļūde utt. Tam īsti nav laika, jo tūdaļ būs klāt nākamais posms. Tehniskajā ziņā esam palikuši iedzinējos. Iepriekšējās sezonās turējāmies tūdaļ aiz pirmā trijnieka, bet tagad krietni jāpapūlas, lai tam tiktu vismaz tuvumā. Šajā klasē noticis tehniskā līmeņa sprādziens, jo konkurentu mašīnas ir ļoti ātras un jādodomā, kā tikt līdzī.

Cik naudas jāiegulda, lai sezonai sagatavotos?

Jānis: – Tik, cik nu katrs var atļauties, bet summa nav maza.

Andris: – Piemēram, kāds sacīkšu auto tirgoja par 12 tūkstošiem. Tas ir variantā, ja nekas nenojūk. Papildus jāreķina motors – divi tūkstoši, kārbā – divi tūkstoši utt. Jā, summas fantastiskas. Kāpēc braucam mēs? Jānim tā ir sirdslīdza.

Jānis: – Tā ir. Ir arī auto, ar ko braukt. Man jautā, kāpēc to daru. Atbilde īsa: „Ja nevajadzētu – nebrauktu.”

Andris: – To, ka Jānis var braukt, esmu papētījis pēc aplū rezultātiem. Problēma ir vienīgi mazliet ar startu, jo tur viņš pagaidām nevar izraut konkurentiem līdzī.

Vecpils konkurents tev esot pamatīgi sabojājis auto. Vai tas ir darba kārtībā?

Jānis: – Auto palika cjošs, vienīgi vizuāli krietni sabojāja.

Andris: – Jānis tādu konkurenta manevru negaidīja. Braucējs aizlēca garām tramplīnam un ielēca valnī, tad atsienā nāca atpakaļ trasē, bet tobrīd garām brauca Jānis. Konkurents viņa mašīnai visu priekšu augšā uzstūma! Redzēt varēja tikai pa sānu logiem.

Jānis: – Tā arī visu distanci no-

Kuldīgas autosportists Jānis Grīnvalds pēc sacensībām atpūtas brīdī ar vislielāko līdzjutēju – dēliņu Mārci.

braucu.

Kāda ir konkurence?

Jānis: – Spēcīga. Arī tehniskās prasības augstas. Visiem tas nav iespējams, lētāk ir piedalīties amatieru sacīkstēs.

Andris: – Pēc nobraukto gadu skaita, Jānis ir viens no pieredzējušākajiem. Viņa klasē ap desmit braucēju ir līdzvērtīgi – var jebkurā brīdī viens otru apsteigt. Mēs gan vairāk esam vērotāju pozīcijā, bet, protams, kādam gatavi arī kaut ko atņemt. Pēc statistikas Jānis savā klasē ir pirmais vai otrs, kurš 11 gados piedalījies teju visos posmos. Divreiz nav startējis auto dēļ, vienreiz – veselības.

Jānis: – Jā, šajā ziņā esmu nodēvēts par klases pamatiedzīvotāju

(smejas).

Vai sezonai izvīzīti paveicamie uzdevumi?

Jānis: – Galvenais ir nobraukt līdz galam.

Citos sporta veidos lēmums jāpieņem sekunžu simtdaļās. Vai autosportā ir tāpat?

Jānis: – Protams. Citādi jau nevar.

Andris: – Jāmēģina arī paredzēt. Man kā komentētājam no malas ir vieglāk redzēt, kas trasē notiek. Protams, tik ātri izrunāt nevaru, tomēr mēģinu notiekošo izklāstīt publikai. Vienās sacensībās redzēju, kā braucējs pieņem lēmumu. Viņš kā sekotājs ķēra rokā konkurentu, izdomājot paveikt tā saucamo pārvēlienu, t.i., no neizdevīgas

Komanda **Greenwald Racing Team** saka paldies atbalstītājiem: **MKM mežam, Rezervei, Amazonei, Tikauto, Autoballei, Ramirent, SK autoservisam, Dekoram RD, Kuldīgas novada domei, Kurzemes Radio.**

pozīcijas nākamajā pagrieziena likties iekšmalā un mēģināt izsprukt starp valni un konkurenta auto. Redzēju: braucējs saprata, ka to nespēs, un pieņēma citu lēmumu – trajektoriju iztaisnot un aizbraukt taisni. Tie ir trīs četri kadri zibenīgā ātrumā. Sacīkšu braukšana attīsta iemaņas pārvaldīt auto, kā arī radina domāt uz priekšu.

Autosports ir jūsu ģimenes lieta.

Andris: – Es biju tas aizsācējs. Jānis vārda tiešajā nozīmē automašīnā izauga, jo es savulaik braucu ar autobusu, piedalījies krosos.

Jānis: – Jau bērnudārzā zināju, ko darīšu, kad izaugšu.

Andris: – Nu Jānis nobraucis vairāk par mani, arī rezultāti viņam labāki. Autosports ir interesants – ieteiktu ikvienam to pavērot. Šobrīd Kuldīga atkal kļuvusi par autokrosa lielpilsētu, jo braukt atsākuši vairāki, piemēram, Jānis Ikers, Valteru ģimene, Silenīks un citi.

Inta Jansone
Jāņa Grīnvalda arhīva foto

INTERESANTI

Harizmātiski vadītāji

Jauns pētījums Beļģijā, Ģentes universitātē, par gandrīz 600 biznesa līderiem pierādījis, ka priekšnieks ar vidēju harizmu darbinieku un kolēģu vidū tiek uzskatīts par efektīvāko, salīdzinot ar ļoti harizmātiskiem vai neharizmātiskiem priekšniekiem. Tiek uzskatīts, ka vadītāji ar ļoti lielu autoritāti vāji spēj rīkoties operatīvi, ieviest disciplīnu un pārvaldīt informāciju. Savukārt mazāk harizmātiskajiem trūkst vīzijas. Bet vadītāji ar vidēju harizmu radošas ieceres spēj ieviest praktiski, norādīts pētījumā.

VĀRDA DIENAS

No 5. līdz 11. jūnijam

- 5. Igors (14 964), Ingvars (66), Margots (49)
- 6. Ardis (64), Ingrīda (3347)
- 7. Arnis (4706), Arno (177), Gaida (1251)
- 8. Frīda (93), Frīdis (17), Mundra (12)
- 9. Gita (2794), Ligita (3297)
- 10. Anatols (15), Anatolijs (7589), Malva (9)
- 11. Ingus (1995), Mairis (728), Vidvuds (42)

Populārākie: Ingrīda un Igors.

JOKI

Rietumeiropieši pēc pāris alus kausiem pāriet uz *tu*, bet latvieši – uz kaut ko stiprāku.

.....

Četrdesmit gadi – vecums, par kuru 20 gadus domā ar šausmām, bet 70 – ar skaudību.

.....

Kāds vīrs žēlojas kaimiņam: – Mana sieva nekad nezina, ko viņa īsti grib.

Kaimiņš: – Tu gan esi laimīgs cilvēks! Manējā to vienmēr zina precīzi!

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 5. JŪNIJĀ

Dienas garums – 17 st. 35 min. Saule lec 4.35, riet 22.10.

Naktī +11°...+14°

1-3 m/s

Dienā +14°...+15°

3-4 m/s

RĪT, 6. JŪNIJĀ

Dienas garums – 17 st. 37 min. Saule lec 4.34, riet 22.11.

Naktī +9°...+15°

2-3 m/s

Dienā +18°...+22°

2-4 m/s

Iedvesmoti un priecīgi

V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas 7.a klase kopā ar audzinātāju, angļu valodas skolotāju Airu Bērzkalni un projektu speciālisti Lienīti Bebrišu no 13. līdz 21. maijam piedalījās programmas Erasmus+ projekta *Recycling Challenge (Izaicinājums šķirot atkritumus)* mācību braucienā Čehijā.

Brauciens sarīkots programmā *Jaunatne darbībā*. Projekts *Recycling Challenge* mudina šķirot atkritumus, un tā laikā jaunieši attīstīja zināšanas par to, kā atkritumus mazināt – šķirot un pārstrādāt, apguva prasmi rīkoties.

Čehijā ģimnāzisti kopā ar vienaudžiem no Purkinovas ģimnāzijas (*Purkyňovo gymnázium*) Stražnicē darbojās interaktīvās lekcijās, darbnīcās, sporta un kultūras apmaiņā. Nozīmīgu ieguldījumu jauniešu izpratnē par atkritumu šķirošanu sniedza čehu vides organizācijas *Hnutí Brontosaurus* pārstāve Pavlina Martinu. Skolēni braucienā guvuši iedvesmu, zināšanas un idejas, kā atkritumu šķirošanu ieviest ģimnāzijā.

Dalībnieku kopbilde izglītojošā projektā *Recycling Challenge* par to, kā un kāpēc šķirot atkritumus.

7.a klase un audzinātāja stāsta par projektā iegūto

Alise Gustsone: „Esmu iemācījies daudz lietas saistībā ar atkritumu šķirošanu, pārstrādāšanu un otrreizējo izmantošanu. Es domāju, ka šī pieredze man dzīvē noderēs. Esmu iemācījies arī sarunāties ar sava vecuma jauniešiem no citas valsts. No šī brauciena man ir ļoti daudz pozitīvu atmiņu.”

Annija Kārklīņa: „Visinteresantāk bija braukt ar vilcienu uz Čehijas pilsētu Stare Mesto, kur apmeklējām atkritumu poligonu un *Kovo Zoo (Metāla zoodārzu)*, kur no dažāda veida metāla izveidoti dzīvnieki. Bija ļoti interesanti čehu bērniem sklandraušus un tos prezentēt. Mēs viņiem mācījām mūsu tautas dejas, un viņi tāpat.”

Pauls Bindars: „Projekts man ļoti patika, ar prieku brauktu vēl otro un trešo reizi. Bija aizraujoši piedalīties fotoorientēšanās sacensībās un izpētīt pilsētu kopā ar čehu istabas biedriem. Uzzi-

nāju nedaudz vairāk par šķirošanu, arī par to, ka plastmasa tiek izmantota apģērba ražošanā un drēbes mazgājot, plastmasa nonāk ūdenī. Tagad jūtos drošāk, angļiski runājot ar citu tautību cilvēkiem.”

Samanta Kaminska: „Šis brauciens man sagādāja prieku. Iepazinoties ar jauniem cilvēkiem un ieguvu draugus, attīstīju angļu valodas prasmes, apguvu dažus vārdus čehu valodā.”

Emilija Grunte: „Čehija patiešām ir ļoti skaista valsts, jo tur ir augsti kalni un skaista daba. Čehu skolēni pret mums izturējās ļoti draudzīgi un laipni. Ar viņiem varēja ļoti sadarboties. Es nezināju, ka Čehijā atkritumus šķiro vairāk nekā Latvijā. Vēl man patika mūsu ekskursijas un pastaigas pa Stražnici.”

Rūta Mediņa: „Saprātu, ko labāk nepirkt un nelietot, ka labāk ir atkritumus šķirot un interesēties, kur tie tiek nogādāti.

Ļoti priecājos, ka notika šāds projekts, kas ļāva arī attīstīt angļu valodas prasmi.”

Audzinātāja Aira Bērzkalne: „Esmu priecīga, ka projektu vadītājai izdevās īstenot starptautisku ieceri 13 gadus veciem jauniešiem.

Sākot mācības ģimnāzijā un izvēloties svešvalodu novirzienu, skolēniem jau pirmajā gadā tika piedāvāta šī lieliskā iespēja lietot angļu valodu saziņai ar čehu skolēniem un pārliecināties par valodas prasmēm. Viens ir angļu valodu lietot stundās, bet kas cits ir strādāt darba grupās, angļiski klausīties lekcijas un nometnē kopā pavadīt brīvo laiku.

Skolēni ne vien mācījās, bet arī iepazina Stražnicas pilsētu, viesojās skolā (vadīja nodarbību), vēroja Purkinovas ģimnāzijas pieredzi un sasniegumus atkritumu šķirošanā, kā arī priecājās par Čehijas skaisto dabu. Ceļojums, kopā pavadītais laiks, valodas

Kuldīgas ģimnāzijas 7. klase čehu skolēniem māca latviešu deju *Tūdaliņ, tagadiņ*.

prakse un jaunie draugi – tie ir tikai daži ieguvumi šajā jaukajā sadarbībā. Paldies par atbalstu arī vecākiem!”

Lienes Bebrišas,
V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas projektu vadītājas, teksts un foto

Projekts realizēts, pateicoties ES programmas *Erasmus+* finansiālajam atbalstam.